ПАГОНЯ

Чацвер
18 студзеня 2001 г.
№ 3 (499)
Кошт 75 рублёў

Аляксандра Дубко адправілі ў Магілёў

Аляксандр Лукашэнка прызначыў Аляксандра Дубко – старшыню калгаса «Азёры» Гарадзенскага раёна - намеснікам старшыні Магілёўскага аблвыканкама.

Нагадаем, што напярэдадні старшынём Магілёўскага аблвыканкама прызначаны яшчэ адзін гарадзенскі гадаванец Барыс Батура.

Пажар на «Азоце»

11 студзеня адбыўся пажар у 9-м цэху водазабеспячэння гарадзенскага дзяржаўнага вытворчага аб'яднання «Азот».

Як паведамілі ў прэс-службе Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, загарэлася градзірня - збудаванне для ахаладжвання вады вышынёй 18 метраў, якая знаходзілася на планавым прафілактычным рамонце. Пацярпелых няма, але агонь пашкодзіў абшыўку градзірні са шклопластыку на плошчы 370 квадратных метраў.

Прычынай здарэння стала парушэнне правілаў пажарнай бяспекі пры правядзенні агнявых працаў. Узгаранне абшыўкі адбылося ад іскры ў той момант, калі чацвёра рабочых праводзілі рамонтныя работы ў верхняй частцы градзірні з выкарыстаннем газавых разакоў.

Марат Гаравы

Адшкадаванне для вязняў

17 студзеня ў гарадзенскім гарвыканкаме пачнецца прыём заяваў на атрыманне грашовых кампенсацыяў ад грамадзянаў, якія пацярпелі ад нацыянал-сацыялісцкіх праследаў у гады другой сусветнай вайны.

Гэта грамадзяне, чыя прымусовая праца выкарыстоўвалася ў Германіі, Аўстрыі і на акупаваных тэрыторыях (вязні канцлагераў і гета, вывезеныя на прымусовыя працы). Прыём будзе ажыццяўляцца штодзённа, апрача нядзеляў і святочных дзён, да 6 красавіка, па графіку і ў алфавітным парадку. Дакументы будуць прымаць члены спецыяльна створанай гарадской кваліфікацыйнай камісіі.

Аформіць заявы на кампенсацыю таксама маюць права нашчадкі пацярпелых грамадзянаў, вывезеных у Германію і Аўстрыю.

Ася Куніцкая

Падаражэлі ваўчары

У панядзелак увечары ў Гродне падвысіліся кошты на ваўчары ў Польшчу. Для падарожжа на прыватных аўтобусах і бусах за ваўчар цяпер давядзецца аддаць 1400 рублёў. Дзяржаўны гарадзенскі аўтакамбінат прадае ваўчары па 1500 рублёў.

Ул.інф.

Абрабавалі ксяндза

Распачата крымінальная справа па факту крадзяжу ў доме ксяндза касцёла ў вёсцы Рэпля ў Ваўкавыскім раёне.

Святар звярнуўся з заявай у РАУС 11 студзеня. Ён паведаміў, што ў перыяд з 31 снежня па 11 студзеня праз незачыненае акно з яго дома выкрадзены 970 нямецкіх марак, 920 даляраў ЗША і 1000 польскіх злотых.

Гэтыя грошы ксёндз прывёз з Варшавы ў якасці матэрыяльнай дапамогі для касцёла.

Ася Куніцкая

19 і 20 студзеня - воблачна, з праясненнямі, без ападкаў. На дарогах месцамі - галалёдзіца. Тэмпература паветра **19 і 20 студзеня** ўначы -2...-7; удзень -5. Пры праясненнях - да +12. Вецер усходні, паўночна-ўсходні.

Ларыса Геніюш - Чалавек стагоддзя Гарадзеншчыны

Ларыса Геніюш каля сваёй хаты ў Зэльве

Сёння ПАГОНЯ падводзіць вынікі конкурсу «Чалавек стагоддзя Гарадзеншчыны». Праект распачаўся напачатку снежня мінулага года. За гэты час удзел у ім прыняло больш за сотню чалавек. Сярод іх - гісторыкі, культуролагі, журналісты, палітыкі. Усе падкрэслілі, што Гарадзеншчына надзвычай багатая на славутых людзей, і выбраць з іх самага выбітнага - няпроста.

Сярод названых адразу сталі першымі па колькасці ўзгадванняў два імені: Васіля Быкава і Ларысы Геніюш. Васіль Быкаў пачаў творчую дзейнасць у Гродне. Тут да яго прыйшла сусветная слава. Ён здолеў адлюстраваць беларускі погляд на жыццё. Васіль Быкаў паказаў беларусаў у кантэксце агульнай цывілізацыі. Ягоны творчы метад - паказаць бязмежнасць духу і волі чалавека ў любых, самых абмежаваных умовах існавання. Ягоныя творы, прысвечаныя трагічным падзеям вайны, скалечаным лёсам людзей, несправядлівасці і бязлітаснасці жыццёвых удараў, тым не менш, прасякнутыя высокім аптымізмам, бо даказваюць, што сам чалавек - гаспадар свайго жыцця.

Ларыса Геніюш вядомая не толькі творчымі дасягненнямі. Шчырасць, любоў да Радзімы абумовілі рэпрэсіі супраць яе, прывялі спачатку ў эміграцыю, а потым - у сталінскія лагеры. Але ні на хвіліну не страціла яна веры ў адраджэнне сапраўднай Беларусі, ні на хвіліну не паверыла і не захацела паказаць, што паверыла камуністычнай ідэі. Яе патрыятызм, прыродная шчырасць, нязломнасць выяўляліся не толькі ў яе вершах, а ў постаці, фігуры, поглядзе самой гэтай нязвыклай кабеты. Яна нарадзілася на Зэльвеншчыне, тут памерла. Праз усё жыццё адчувала непарыўную сувязь з маці-Беларуссю, з Гарадзенскім краем.

Выбраць сярод гэтых двух людзей Чалавека стагоддзя было няпроста таксама і рэдакцыі ПАГОНІ. Мы вырашылі, што ні ў творчым плане, ні ў грамадзянскай мужнасці Васіль Быкаў і Ларыса Геніюш не саступаюць адзін аднаму. Вызначальным момантам стала тое, што постаць Ларысы Геніюш дае ўсім нам веру. Веру і надзею, што, насуперак абставінам, мы можам жыць па-людску. Будаваць Беларусь, прынамсі, у душы. Стварацца уласны асяродак існавання. Жыць без хлусні, хцівасці, хамства. Закладаць падмурак, якім скарыстаюцца нашыя дзеці і ўнукі, калі надыйдзе час адрадзіць уласную краіну, сапраўдную Беларусь.

«На зямлі беларускай мае алтары»

Сёньня на пласе Родная Мова,
Вырваць жывую
належыць з агню,
Слова «кахаю» - слабое слова.
Мужнае слова - «абараню»!

За што 10 лютага 1949 году Вярхоўны Суд БССР судзіў Ларысу Геніюш? Арышту папярэднічала афіцыйнае патрабаньне да Пражскага Граду 10 лютага 1948 году ад савецкіх уладаў аб выдачы трох ваенных злачынцаў. Двое зь іх - Ларыса і Янка Геніюшы. У частцы дакумента, датычнага Ларысы Геніюш, сьцьвярджалася, што «былая савецкая грамадзянка Ларыса Геніюш, актыўная ўдзельніца антысавецкіх нацыяналістычных арганізацыяў, была старшынёй Пражскага аддзела Беларускага Камітэту самапомачы, у сваіх артыкулах і вершах распаўсюджвае антысавецкія ідэі і паклёпнічае на Савецкі Саюз».

Але Ларыса Геніюш не была старшынёй аддзела Камітэту самапомачы, як і ніколі не зьяўлялася грамадзянкай БССР, паколькі выехала ў Прагу з Заходняй Беларусі, што да 1939 году ўваходзіла ў склад Польшчы.

Запярэчыць тады ўсемагутнаму Савецкаму Саюзу Чэхаславакія не захацела, і Геніюшы былі тэрмінова пазбаўленыя чэхаславацкага грамадзянства.

5 сакавіка 1948 году Ларысу і Янку Геніюшаў арыштавалі чэхаславацкія ворганы бясьпекі. Абласны суд у Празе пасправабаваў заступіцца за арыштаваных, ахарактарызаваўшы дзеяньні ўлады як неправамоцныя. Але словаў Фэміды тады ўжо ніхто ня слухаў.

Вярхоўны Суд БССР засудзіў абодвух на 25 гадоў зьняволеньня (лягеру).

Зь юрыдычнага гледзішча абвінавачваньне гучала непераканаўча нават на той час. Пад артыкул 66 тагачаснага Крымінальнага Кодэксу падпадала «оказание каким бы то ни было способом помощи той части международной буржуазии, которая, не признавая равноправия коммунистической системы, приходящей на смену капиталистической системе, стремится к её свержению».

Абвінавачваньне гучала тым болей бязглузда, што паводле гэтага артыкула, пакараньне магло быць у выглядзе пазбаўленьня грамадзянства БССР і выгнаньне вінаватых за межы СССР. Тым часам суддзя зачытаў прысуд гвалтоўна прывезеным з-за мяжы падсудным, якія ніколі не былі савецкімі грамадзянамі.

(Працяг - на стар. 5)

У яе вершах – ані слова боязі

Для майго пакалення, якое пачало набіраць жыццёвы тэмп разам з беларускай незалежнасцю, імя Ларысы Геніюш тады, у пачатку 90-х, гучала крыху незразумела. У школе толькі-толькі пачалі вывучаць яе творчасць, а з усіх бакоў сыпалася трыадзінае: Жанчына-Паэтка, Жанчына-Змагарка, Жанчына-Беларуска. Мы яе не ведалі. Памятаю, як было ніякавата, бо гэтыя магутныя словы пасля аўтаматычных паўтарэнняў ператвараліся ў пустыя гук. А адшуканыя ў бібліятэках успаміны тых, хто яе ведаў, не ўражвалі, бо былі нейкія рацыянальныя, занадта разумныя і прычасаныя.

Ідучы ў Саюз пісьменнікаў да Дануты Бічэль, я шчыра пабойваўся, што і яна падрыхтуецца, будзе казаць пра Геніюш з пазіцыі «пра вялікіх людзей - высокімі словамі». Аднак, Данута Янаўна перапрасіла адразу - «Будзе экспромт»:

- Незвычайным у яе было тое, што яна ідэалізавала беларускі народ. Так, як і ўсе адраджэнцы нашыя, захаплялася ім. Стварыла вобраз несапраўднага, ненатуральнага народа. Але ўсё ж сама яна была не такая, як ён. Яна была іншая. Яна не жыла адным днём. Хаця ўсё гэта хавала пад нейкай маскай какецтва, такой жаноцкасці, адным словам, нейкай лёгкасці. А на самой справе яна ішла сваёй нейкай простай дарогай. У яе была гэтая дарога. Яна бачыла, вельмі яскрава, наперадзе незалежную Беларусь. На яе яна працавала. Яна сябе адчувала, па-мойму, хоць яе ніколі і не выбіралі, - прэзідэнткай Беларускай Народнай Рэспублікі. Яе дробныя ўчынкі, яна бегала па кухні, рабіла там нейкія печывы, яна ўсіх частавала, шмат гаварыла, так, як і ўсе жанчыны. Але стрыжань у яе быў адзін - гэта Беларусь, недзе наперадзе. Мэтанакіраванасць, па-мойму, была яе вызначальнай рысай.

- Данута Янаўна, у радках Геніюш - ані слова боязі. Кожны сказ - як ультыматум тым, хто стаіць на яе дарозе. Няма гэтага агульнавядомага - лепей змаўчу, пакрычу пасля ў хаце, затое жыць лягчэй. Яна б'е проста ў твар.

- Выпрабаванне лагерам - гэта была магутная загартоўка. Адступіш хоць адзін раз - і ты пакоцішся. Так што трымайся і будзь чалавекам, перш за ўсё перад сабою. І яна гэта ведала. Там, у лагерах была сканцэнтравана шматлікая інтэлігенцыя свету, пастаўлена ў жудасныя ўмовы, нялюдскія. І каб выжыць, ім трэба было быць загартаванымі і людскімі.

І потым, яна была, можа, адзіная ў нашай літаратуры паэтка, якая ўвесь час верыла ў Бога. Ідэя - «Бог - мой ратунак», «Бог мяне абароніць» - гэта ў яе было не толькі ў жыцці, але перш за ўсё - у паэзіі. Яна і пранесла гэтую тэму так прыгожа, так светла. Таму абсалютна слушна - з ворагамі яна сустракалася толькі ў адкрытым баі.

З таго, што я ведаю, - яна ніколі не рабіла інтрыг, бабскіх, тутэйшых. Мы ўвесь час адных другіх абгаворваем, - а ў яе гэтага ніколі не было.

(Працяг - на стар. 5)

Сураў, Мацко... Хто наступны?

Знакамітага гарадзенскага каваля, сябра Саюза мастакоў Беларусі Юрыя Мацко пазбаўляюць ільготнай аплаты за арэнду майстэрні, за тое, што ён бэнээфавец і вуніят.

Мастак мае невялікую, плошчай трыццаць квадратных метраў, майстэрню ў непрыстасаваным памяшканні па вуліцы Савецкай у Гродне. Гэтая майстэрня была дадзеная яму гарвыканкамам яшчэ ў сярэдзіне 90-х гадоў. Калі ён прыйшоў туды упершыню, то ўбачыў гурбы смецця, бітага шкла і шпрыцоў. Сам зрабіў рамонт.

Да гэтага года памяшканне аплочвалася мастаком па стаўках, роўных арэнднай плаце за кватэру. Раней кожны год па хадайніцтве гарадзенскага саюза мастакоў гарвыканкам працягваў дамову арэнды. Але зараз Юрыю Мацку было адмоўлена у ільготнай аплаце на 2001 год. Цяпер яму давядзецца плаціць з разліку 2,7 даляра за адзін метр плошчы.

Юрась Мацко ў сваёй пакуль яшчэ «таннай» майстэрні

Разам з камунальнымі плацяжамі сума аплаты ўзрасце разоў у 20 і складзе каля ста тысяч рублёў. «Для мяне гэта азначае, што трое маіх дзяцей проста будуць менш есці, - кажа Юрый Мацко. - Гарвыканкам зрабіў мне такі арыгінальны навагодні падарунак».

Чаму гарадзенская ўлада так абыйшлася са спадаром Мацко? Ёй жа варта было б як найболей дапамагаць слаўтаму кавалю, вядомаму не толькі ў Гродне, але і за межамі сваёй краіны. Зусім нядаўна Юрый атрымаў дыплом лаўрэата фестываля «Архітэктура-2000», які праводзіў у Менску Саюз архітэктараў Беларусі. Гарадзенцы могуць пабачыць творы каваля, напрыклад, на даху пажарнай вежы - гэта вятранік у выглядзе пажарніка, які ўхапіў пеўня; на муры чыгуначнага вакзала - крыж у памяць паўстання К.Каліноўскага. Юрый Мацко рэстаўраваў рашотку на ўваходнай браме Фарнага касцёла ды інш. Дзякуючы ягоным работам старажытны цэнтр горада атрымаў натуральнае ўпрыгожанне з жалеза, вартае ўзросту і архітэктуры Гродна. З іншага боку, сам мастак адчувае ў майстэрні, размешчанай у цэнтры горада, уплыў старажытнай аўтэнтычнасці месца.

Прычына, паводле якой Юрыю Мацку было адмоўлена ў працягу ільготаў на 2001 год, знаходзіцца, хутчэй за ўсё, у палітычных і рэлігійных поглядах мастака. Неафіцыйна яму патлумачылі, што дзяржава не будзе даваць яму ільготы, паколькі ён не любіць гэтую дзяржаву. «Нелюбоў» заключаецца ў тым, што спадар Юрый з'яўляецца сябрам БНФ і вуніяцкай суполкі вернікаў.

- 20 снежня мы падалі ў гарадзенскі гарвыканкам хадайніцтва аб працягу ільготнай арэнды майстэрняў адносна ўсіх сябраў гарадской арганізацыі, - кажа старшыня праўлення абласной арганізацыі саюза мастакоў Сяргей Асапрылка. - Адмаўляюць толькі аднаму Юрыю Мацку, пакуль што неафіцыйна, але хутка чакаем і афіцыйнай адмовы. Юра можа стаць адзіным з 48 сябраў саюза мастакоў вобласці, якому не працягнуць ільготную арэнду. А.Лукашэнка заяўляе, што ў гэтым годзе павялічацца выдаткі на культуру. А ў Гродне, атрымваецца, усё наадварот.

Напрыканцы мінулага года Юрый Мацко меў тэлефонную размову з намеснікам гарвыканкама Яўгенам Жабруном. Апошні патлумачыў падвышэнне арэнднай платы тым, што ў бюджэце бракуе грошай. «Мацко паправіць гарадскі бюджэт», - жартуе каваль.

Трэба ўзгадаць, што год таму гарвыканкам гэтак жа «дапамог» мастаку Алесю Сураву. Аналагічны лёс у гэтым годзе, відаць, чакае мастака Зміцера Іваноўскага. Усе яны вылучаюцца яркай асабовасцю, свабодай творчасці, патрыятызмам. Менавіта гэта робіць іх непажаданымі асобамі ў вачах гарадзенскага начальства. «Я не разумею аднаго, - гаворыць спадар Мацко, - куды пойдуць працаваць тыя, хто сёння паскудзіць нармальным людзям жыццё, калі зменіцца ўлада?»

Сяргей Самасей

Фронт рыхтуецца да палітычных зьменаў

13 студзеня 2001 году адбыўся чарговы Соим БНФ «Адраджэньне». Першае сёлета паседжаньне Сойму было напоўненае аптымістычнымі прагнозамі на гэты год і прэзыдэнцкія выбары. Сяброў вітаў лідар Партыі Вінцук Вячорка.

Прэзыдэнцкія выбары стануць рэальным шанцам на дэмакратычныя зьмены ў краіне. Вінцук Вячорка падкрэсьліў слушную тактыку КРДС і БНФ. «Галоўнае зараз - захаваць адзінства, улучыць у склад КРДС як мага больш дэмакратычных структураў і пачаць стварэньне дэмакратычных кааліцыяў на месцах. На сёньня гэта атрымалася, і гэта нашае вялікае дасягненьне».

Лідар партыі падкрэсьліў значнасьць рашэньня дэмакратычных партыяў, у тым ліку Партыі БНФ, адмовіцца ад вылучэньня адзіных кандыдатаў: «Гэты адказны крок дазволіў хутка звузіць кола прэтэндэнтаў на адзінага кандыдата, а таксама эфэктыўна нэйтралізаваць тых амбіцыйных лідараў партыяў, што сваім самавылучэньнем маглі б стварыць непажаданы інфармацыйна-палітычны шум».

- Нашае становішча ў кааліцыі мацуецца перадусім не на мінулых заслугах, а на здольнасьці сёньня цягнуць на сабе інтэлектуальную і тэхнічную працу, якая нас чакае наперадзе, - асобна зазначыў спадар Вячорка.

Кандыдат, якога падтрымае дэмакратычная кааліцыя, павінен быць вызначаны праз як мага шырэйшае пагадненьне. Ключавым момантам вызначэньня будзе Кангрэс дэмакратычных сілаў.

Спадар Хадыка ў сваім дакладзе акцэнтаваў увагу на асобе Лукашэнкі, адзначыўшы, што «маральны стан Лукашэнкі - выклік усяму грамадзтву, і пра гэта неабходна казаць, каб зруйнаваць ягоны вобраз, створаны падпарадкаванымі рэжыму СМІ».

У другой палове паседжаньня сябры Фронту разгледзелі практычныя кірункі працы перад выбарамі. З канкрэтнымі прапановамі выступілі Віктар Івашкевіч і Анатоль Фёдараў.

Была прынятая Заява Сойму БНФ «Адраджэньне» й Партыі БНФ.

«Лукашэнка ня мае права быць кандыдатам у прэзыдэнты»

Заява Сойму БНФ «Адраджэньне» й Партыі БНФ

6 студзеня 2001 году без афіцыйнага абвяшчэньня выбараў А.Лукашэнка пачаў сваю прапагандовую кампанію ў якасьці кандыдата ў прэзыдэнты. Нават паводле лукашэнкаўскага антыдэмакратычнага заканадаўства, гэты ўчынак павінен быць асуджаны, а сам Лукашэнка пазбаўлены магчымасьці ўдзельнічаць ў прэзыдэнцкіх выбарах.

За часы лукашэнкаўскага рэжыму ў Беларусі разбурана эканоміка, руйнуецца грамадзкая мараль, беларуская мова, культура й гістарычная памяць вынішчаюцца. Незалежнай беларускай дзяржаве пагражае інкарпарацыя ў Расею. Стабільнасьць і мір у Цэнтральнай і Ўсходняй Эўропе пад пагрозаю, таксама як дабрабыт, здароўе абсалютнай большасьці нашых грамадзянаў.

Пасьля абнародаваньня ў газэце «Наша Свабода» мэдычнага заключэньня аб стане псыхічнага здароўя А.Лукашэнкі грамадзтва мае ўсе падставы патрабаваць вочнай псыхіятрычнай экспэртызы гэтага чалавека, каб усьцерагчыся ад пагрозы яго дэструктыўнай дзейнасьці ў наступныя пяць гадоў.

Ул. інф.

Свабода, самастойнасць, незалежнасць самі не прыйдуць. За іх трэба змагацца!

Выбары ў Нацыянальны Сход Рэспублікі Беларусь яскрава паказалі, што большасць людзей, што падтрымалі Вызвольны Рух, байкатавалі галасаванне за кандыдатаў у так званую «палатку». А тым самым выказалі недавер існуючаму антынароднаму рэжыму і жаданне кардынальных зменаў у дзяржаве. Зразумеў гэта і выконваючы абавязкі прэзідэнта Аляксандр Лукашэнка. Страх апанаваў ім. Бо сёння ён судзіць людзей за праўду, а заўтра яго будуць судзіць за хлусню, за той развал, які ён стварыў за сем гадоў «мудрага кіравання».

Масква, баючыся страціць сваю ўладу ў Беларусі, імкнецца завяршыць кадравае афармленне расейскай акупацыі і стварыць палітычныя ўмовы для здачы беларускай дзяржавы пад Расею. І першы «паспяховы» захад у гэтым накірунку зроблены. З 27 лістапада на Беларусі кіруе цалкам расейскі акупацыйны ўрад, які складаецца з расіянаў, іх генералаў і функцыянераў КГБ-ФСБ. Заканчваецца поўны захоп расіянамі беларускага войска, міліцыі і КГБ, завяршаецца разгром беларускага нацыянальнага школьніцтва, асветы, адукацыі і рэлігіі.

Наступным захадам па маскоўскаму сцэнару будуць прэзідэнцкія выбары. Але, пагадзіцеся, што адпаведна дзеючаму заканадаўству ніякіх рэальных прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі ў такіх умовах не будзе. Можа адбыцца толькі фальшывая выбарчая прафанацыя дзеля абгрунтавання і замацавання акупацыйнай палітыкі рукамі і нагамі саміх беларусаў. Улада ў Беларусі Масквой ужо захоплена. Засталося яе толькі легітымізаваць. Калі ж гэта не атрымаецца, Расея паспрабуе арганізаваць пераварот, хуткі захоп нацыянальнай маёмасці ды ліквідацыю Беларускай дзяржавы, ператварэнне яе ў «северо-западный край» з сучасным Мураўёвым-вешальнікам на чале.

Дзеля вынішчэння рэштак нацыянальнай свядомасці беларусаў супраць нас з боку расіянаў вядзецца таталітарная інфармацыйная вайна, вынікі якой носяць вельмі разбуральны характар.

Прэзідэнт беларускага народа, які будзе прапанаваны Беларускім Вызвольным Рухам, ліквідуе гэтую антыбеларускую палітыку і антынародную дзейнасць, забяспечыць волю, працу і будучыню беларускім людзям і ўсёй беларускай нацыі на сваёй, шчыра палітай потам і крывёю, зямлі. Мы будзем гаспадарамі ў сваім доме.

Разумейце і памятайце, што ў нашых руках - агонь Беларускай Праўды, Свабоды і Справядлівасці. Гістарычна перамагае той, у каго лепшая і вышэйшая ідэя. І не заўсёды параза палітычная ёсць параза гістарычная.

Наша сіла - у праўдзе, вытокі якой ляжаць у нашым гістарычным мінулым. За гэта, пакуль яшчэ не позна, трэба змагацца. Змагацца ўсімі дазволенымі срodкамі. Разам мы пераможам!

Вячаслаў Шчыткавец, сябра Кансерватыўна-Хрысціянскай Партыі - БНФ

Туравец «дастаў» міліцыю

У мінулую нядзелю сябра Кансерватыўна-Хрысціянскай Партыі - БНФ Віктар Туравец правёў несанкцыянаваны пікет у цэнтры Смаргоні. Ён трымаў шыльду, на якой з аднаго боку было напісана: «Ганьба такім міліцыянерам, як падпалкоўнік Мілінчук, які парушае правы простых грамадзянаў, дае лжэсведчанне суду, пракуратуры», а на другім баку - «Ганьба пракуратуры, якая не стаіць на баку Закона, не абараняе правы простых грамадзянаў, а абараняе такіх «мілінчукоў».

А пачалася ўся гэтая гісторыя трэцяга верасня мінулага года. Тады ў цэнтры горада быў наладжаны мясцовымі фронтаўцамі адкрыты збор подпісаў у абарону незалежнасці Беларусі. Міліцыя затрымала і даставіла ў пастарунак Віктара Тураўца і Віктара Шоцю. У Віктара Тураўца падпалкоўнік Уладзімір Мілінчук адабраў шыльду, на якой быў такі тэкст: «Збор подпісаў у абарону незалежнасці Беларусі. Абарона Рэспублікі Беларусь - свяшчэнны абавязак грамадзян Рэспублікі Беларусь (Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, арт.57)». Пра гэта пісала ПАГОНЯ ў N34 ад 7 верасня 2000 года.

Пасля гэтага Віктар Туравец напісаў скаргі ў раённую, абласную і рэспубліканскую пракуратуры, абласное ўпраўленне ўнутраных справаў і МУС рэспублікі. Адусюль прыходзілі адказы, у якіх прызнаваўся факт, што адабраная шыльда знаходзіцца ў міліцыі і яе можна забраць. «Але ж я яе туды не сам занёс, - лічыў Віктар Туравец і працягваў пісаць скаргі.

Нарэшце, 20 снежня на кватэру да Віктара Тураўца зайшоў маёр міліцыі Юрый Коўшык, які прынёс шыльду. Такая хада падзеяў не магла задаволіць Віктара Тураўца, які настойваў, каб Уладзімір Мілінчук папрасіў у яго прабачэння, а дзеянні яго прызнаныя былі няправільнымі і на яго было накладзена спагнанне.

На другі дзень, 21 снежня, маёр Юрый Коўшык зноў з'явіўся на кватэры Віктара з двума панятымі. Ён моўчкі паклаў ля дзвярэй шыльду і выйшаў з кватэры.

Віктар Туравец не спыняе сваіх ранейшых патрабаванняў і пакідае за сабою права звярнуцца ў суд.

Янка Крывіч

Навагодні здзек гарадзенскага водаканала

Адзін з намінантаў Хіт-парада ПАГОНІ (N49, 2000 г.) - гарадзенскі водаканал - вырашыў у чарговы раз паздзекавацца з простых людзей, даслаўшы напярэдадні Новага года спажыўцам прыватнага сектару адмысловы падарунак - адразу два квіткі да ўплаты за спажыванне халоднай вады. Прычым, кошт на другім квітку перасягае кошт на першым больш як у сем разоў!

Спажыўцы, якія атрымалі адначасова два квіткі (першы датаваны 15.12.2000 года, другі - 19.12.2000 года), абурыліся і пачалі неадкладна звяртацца па тлумачэнні ў абанентны аддзел водаканала. Там ім адказалі, што адзін з квіткоў памылковы. Зразумела, той, дзе меншы кошт. Дык на якую халеру трэба было дасылаць адразу два квіткі? Пpackазытаць нервы спажыўцам?

Гарадзенскі водаканал летась ужо вызначыўся сваім вынаходніцтвам новай формы аплаты за спажыванне жыхарамі халоднай вады на падставе «прапускной здольнасці трубы» **(гл. артыкул «Чыноўнікі з водаканала жыруюць за кошт пенсіянераў» у ПАГОНІ N39 ад 19 кастрычніка 2000 года).** А вось і новыя лічбы з вышэйзгаданых квіткоў (у кожнага са спажыўцоў яны розныя, мы падаем адпаведна пададзеных рэдакцыі). На квітку ад 15.12.2000 года за 17 кубаметраў спажытай вады трэба заплаціць разам з нейкай рэштай у 527.90 руб. (скуль ён узяўся?) за чацвёрты квартал 2000 года - 980 рублёў. На квітку ад 19.12.2000 года колькасць спажытай халоднай вады астранамічна павысілася да 271 кубаметра, за якія трэба ўжо заплаціць 7909 рублёў!

Натуральна, што гарадзенскі водаканал выправіў «памылку» на сваю карысць. Чыноўнікі гэтай установы не толькі плююць на скаргі спажыўцоў, але ігнаруюць заўвагі начальства ВА ЖКГ гарвыканкама. Колькі яшчэ яны будуць займацца бязглуздай эквілібрыстыкай надуманымі лічбамі ды здзекавацца з безабаронных людзей?!

Сакрат Гарадзенскі

Для жанчын вакансіяў меней

За 2000 год узровень беспрацоўя ў Гродне склаў 1,96 працэнта ад працаздольнага насельніцтва.

Адпаведна звесткам гарадскога Цэнтра занятасці, узровень беспрацоўя за год знізіўся на 0,3 працэнта. Асноўную частку беспрацоўных складаюць звольненыя па асабістаму жаданню - трэць ад агульнай лічбы. 25 працэнтаў складаюць маладыя людзі, якія раней не працавалі, і 22 працэнты - тыя, што не працавалі доўгі тэрмін.

Як заўважыла начальніца аддзела рынку працы ды інфармацыйнай работы Вольга Стражнева, за апошнія гады ўзровень беспрацоўя ў нас кардынальна не змяніўся, застаецца прыкладна на ўзроўні двух працэнтаў. За год у Цэнтр занятасці ў пошуках сталай і часовай працы звярнулася 11,9 чалавек. На 1 студзеня на ўліку ў гарадзенскім Цэнтры занятасці - 3716 сталых беспрацоўных.

60 працэнтаў з іх - жанчыны, але ж запыт на жанчын ад працадаўцаў меней. Наогул, жанчынам цяжэй знайсці работу, хоць іх адукацыйны ўзровень вышэйшы. Так, з агульнага ліку вакансіяў Цэнтра занятасці толькі 36 працэнтаў заяўлена на жанчын. Сёння на рынку працы - шмат вакансіяў на спецыяльнасці інжынераў-праграмістаў, энергетыкаў, інжынераў-электрыкаў, будаўнікоў, станочнікаў, машыністаў кранаў, галоўных бухгалтараў, архітэктараў. Звыш патрэбы - юрыстаў, эканамістаў, педагогаў некаторых спецыялізацыяў, выхавальнікаў.

У той жа час, паводле нашых дадзеных, у горадзе ў дзіцячых садках не хапае выхавальніцаў. Толькі ў Кастрычніцкім раёна не хапае сем выхавальніцаў. І не дзіва. Каму ахвота працаваць за 15-20 тысяч рублёў? Жанчыны ўсё ахвотней перакваліфікоўваюцца на курсах Цэнтра занятасці на бухгалтарак і сакратарак з веданнем ПЭВМ, пэўныя рабочыя спецыяльнасці.

Гарадзенская вобласць у параўнанні з іншымі пяццю абласцямі - на чацвёртым месцы ў рэспубліцы па ўзроўню беспрацоўя. Лідыруюць Магілёўшчына і Гомельшчына. А найменшае беспрацоўе - у Берасцейскай вобласці.

Алена Сіневіч

Лічыльнікі вады – рэч непрыбытковая

Так вырашылі мастоўскія камунальшчыкі, бо рэальны расход вады значна меншы за норму.

Ужо на працягу двух месяцаў жыхарам дома N2 па праспекце Міра, дзе ўсталяваныя прыборы расходу вады, налічэнні пачалі праводзіць па расцэнках, як для звычайных жыхароў. Людзі вырашылі звярнуцца з заявою ў райвыканкам і распачалі збор подпісаў.

Язэп Палубятка

Каложа: варыянты ўратавання

(«Святая Каложа дачакалася нарэшце будаўнікоў» ПАГОНЯ N49 ад 28.12.2000 г.)

Прыемна чытаць, што Каложская царква, нарэшце, дачакалася рэканструкцыі.

Але высілкі ўмацавання схілу і падэшвы гары выглядаюць неяк несур'ёзна. Немагчыма спыніць вецер, ваду, мароз, сонца, гравітацыю... І каму патрэбна ўмацоўваць гару, гара будзе тады не гара.

У маіх развагах няма нейкай ідэалогіі, што патрэбная ўсім нам для аднаўлення нашай Святыні. Аднак, некаторыя развагі для роздуму маю:

1. Пакінуць парэшткі храма на адвечным месцы. Гэты спосаб, як піша Алена Сіневіч, прымушае «думаць пра трагічны лёс храма». У дадатак - немагчымасць аднавіць храм у першасным выглядзе, дабудаваць разбураную частку мура храма, выкласці каменнае скляпенне, купал.

2. Спроба перанесці парэшткі храма на новае месца, метраў 30-40 у глыб берага, на новы падмурак. З інжынернага пункту гледжання, гэтая справа звышскладаная, але мажлівая. Хто будзе супраць? Магчыма, архітэктары: «изменится основной визуальный элемент, соподчиняющий окружающую архитектурную среду». Магчыма, гісторыкі, археолагі, рэстаўратары...

Тут самы час зазірнуць у кнігу І.Пруцына, Б.Рымашэўскага, В.Барусевіча «Архитектурно-историческая среда» (Москва, Стройиздат, 1990 год). У главе 15 «Передвижка и перенос памятников» чытаем: «...Передвижка и перенос памятников с места их постоянного нахождения осуществляется в тех случаях, когда эта мера становится единственным средством их защиты от разрушения или уничтожения. Передвижка или перенос памятников в свете классических реставрационных критериев не могут быть отнесены к консервации, ибо это явно противоречит принципу сохранения памятника в его естественной или исторической среде. Тем не менее, в сфере охраны памятников такие меры применяются, если они диктуются обоснованными градостроительными или реставрационными требованиями, или техническими условиями, либо если возникают иные непреодолимые трудности, связанные с сохранением объекта. ...Заново смонтированный памятник, несмотря на все старания, многое теряет, особенно в смысле исторически конструктивной ценности, хотя сам процесс повторного монтажа может даже способствовать обновлению и укреплению его структуры...».

3. Не дакранацца да парэшткаў храма, але непадалёк пабудаваць дакладную копію Каложы, каб была напамінам пра нашу равесніцу «Нотрдам».

Некалі давядзецца зрабіць выбар: па якому шляху пайсці. Першы шлях - самы лёгкі. Другі - самы складаны, гэты шлях запатрабуе знайсці месца пад новыя падмуркі. Неабходна будзе пракласці бетонныя падмуркі рэйкавых пуцей, перасунуць незамкнутыя П-падобныя ацалелыя муры на новае месца, дабудаваць іх да першаснага выгляду.

Вось толькі некаторыя разлікі:
1 метр пагонны сцяны заважыць прыблізна 30 т/м
1,2 х 1 х 9,5(h) х 2400 кг/куб.м х 1,1 = 30096 кг/м
Памеры храма - 26,5 х 13,5 м
Агульная вага рэштак муроў - прыблізна 1500 тонаў!..
І гэта не кажучы пра грошы, праект, спецабсталяванне, майстроў і гэтак далей.

**З павагаю,
В.Анішчык,
будаўнік**

Выпіў, закурыў, згарэў

Галоўная адметнасць сённяшніх пажараў - у тым, што ў іх гінуць не інваліды і пенсіянеры, як раней, а працаздольныя людзі 35-50 гадоў, якія актыўна спажываюць алкаголь. Пра гэта абвесціў учара на прэсавай канферэнцыі ў Гродне начальнік Гарадзенскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі Анатоль Гуз. У пажарах за 2000 год загінула 106 жыхароў вобласці, з іх - адно дзіця. Усяго было зафіксавана 1527 пажараў, поўныя матэрыяльныя страты ад якіх склалі 1,2 мільярда рублёў.

- У параўнанні з 1999 годам, колькасць пажараў зменшылася на восем працэнтаў. Аднак выклікае занепакоенасць тое, што 50 працэнтаў усіх пажараў адбываецца з прычыны алкагольнага ап'янення, - адзначыў Анатоль Гуз.

Гарадзенскае абласное ўпраўленне Міністэрства па надзвычайных справах актыўна працуе у справе папярэджання пажараў. На працягу апошніх шасці гадоў колькасць пажараў у вобласці застаецца стабільнай. Абласным выканаўчым камітэтам прынята адпаведная праграма дзеянняў да 2005 года. Са студзеня да сакавіка 2001 года ў дзеянні - аперацыя «Быт», скіраваная на прафілактычную працу сярод адзінокіх людзей, інвалідаў, шматдзетных сем'яў і алкаголікаў.

Адпаведна словам Анатоля Гуза, ягонаму ведамству даводзіцца не толькі гасіць пажары, але і пісаць лісты. За мінулы год «выратавальнікі» напісалі каля паўтары тысячы лістоў тым грамадзянам, якія забыліся на існаванне сваіх бацькоў.

Павал Мажэйка

А маці пайшла да каханка...

З пачатку новага года на Гарадзеншчыне загінула ў пажарах ужо 10 чалавек. Як паведамілі ПАГОНІ ў абласным упраўленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, такой статыстыкі ў вобласці раней не было.

Так, 10 студзеня ў вёсцы Стрыеўка Гарадзенскага раёна ў пажары згарэлі два хлапчукі двух і чатырох гадоў.

Званок ў пажарную частку паступіў у 23.49. Пажарныя прыехалі аператыўна, але выратаваць дзяцей не ўдалося.

Маці хлопцаў пайшла ў гэты час да каханка, у суседнюю вёску. Дзеці засталіся адныя. Калі ім стала халадно - адчынілі печку і ад распаленых вуглёў загарэлася хата.

Маці - жанчына 1968 г.н. нарадзіла ўсяго восем дзетак. Двух, што жылі разам з ёю, згарэлі ў агні, а шасцёра гадаваліся ў дзіцячых дамах.

Павал Мажэйка

Малочная пяцігодка

Старшыням сельсаветаў вобласці даведзены план закупкі малака да 2005 года ў насельніцтва.

Вось што лічыць на гэты конт старшыня Зарудаўскага сельсавета Галіна Дзенісевіч:

- Штогод колькасць жывёлы ў асабістых гаспадарках скарачаецца, а план па закупу малака да 2005 года ўзрастае. Чым будзем выконваць, - не ведаю. Цяжэй стала і з нарыхтоўкай кармоў, забеспячэннем сялянаў зернем. Дый вельмі ўжо танна цэніцца праца вяскоўцаў. Лічыце самі: за літр малака мы атрымліваем 86 рублёў, у той час як літр вады каштуе больш як 200 рублёў.

М.Карпейчык

Асятрамі гандлююць у Азёрах

Незвычайны, для беларускіх крамаў, від рыбы з'явіўся ў звера-гаспадарцы вёскі Азёры Гарадзенскага раёна.

Новы від, волжскі асетр, быў завезены ў Гарадзенскі раён з Ясна-горска Смаленскай вобласці.

Першая эксперыментальная партыя волжскага асетра вагою 400 кілаграмаў, як нам паведамілі ў зверагаспадарцы, прызначаная для продажу. Мэта - вывучыць попыт жыхароў Беларусі на гэты гатунак рыбы.

Калі справа пойдзе ўдала, кіраўніцтва зверагаспадаркі плануе развядзенне волжскага асетра.

Сёння гаспадарка займаецца, у асноўным, гадоўляй норкі. Не так даўно з'явіліся і чатыры пары рысяў.

Павал Мажэйка

Няма працы - чытай газетку

Так мяркуе генеральны дырэктар ААТ «Мастыдрэў» Віктар Буры.

Рабочыя на прадпрыемстве маюць нізкія заробкі і прастойваюць цэлыя змены. З гэтага тыдня аб'яднанне перайшло на чатырохдзённы рэжым працы з-за адсутнасці фінансаў на закуп сыравіны.

Каб хоць неяк суцешыць і супакоіць рабочых на «Мастыдрэў», распачалі выдаваць газету «Мостовский деревообработчик» (вядома, на расейскай мове), дзе можна прачытаць толькі ўхвалу адміністрацыі ды віншаванні. Газету рыхтуюць двое супрацоўнікаў рэдакцыі раённай газеты «Зара над Нёманам».

У самога Віктара Бурага шмат прыемнага, і чытаць газету яму няма калі. Напярэдадні Новага года ён закончыў будаўніцтва ўласнага катэджа, а на пачатку бягучага года з'ехаў у чарговую замежную камандзіроўку.

М.Карпейчык

P.S.: Калі нумар рыхтаваўся да друку, стала вядома, што паездка ў Кёльн у спадара Бурага сарвалася. Праўда, на момант падпісання нумара ў друк, камандзіровачныя ў касу вернутыя яшчэ не былі

Апэрацыя «Прусакі»

Яшчэ й цяпер у зімовую раніцу, у тыя колькі хвілінаў сьцішанага йснаваньня паміж явою й сном, я магу зьнячэўку ўсьцешана падумаць: перад Калядамі паеду да Бабулі.

Так мы называлі яе між сабою ў гаворках, у лістох і ў тэлефонных перамовах - зь любасьцю, а таксама (уважаючы на «товарища майора») з асьцярогаю. Зрэшты, маркую, «товарищ майор» цудоўна ведаў, што Бабуля - гэта Ларыса Антонаўна Геніюш.

Мо калі-небудзь я напішу пра ўсё гэта больш падрабязна. Пра тое, як мы зь Сяржуком Сокалавым грэліся пасьля марознае дарогі ля печкі, і Бабуля, што кагадзе ўзрадавана называла нас «сакалянятамі і арлянятамі», раптам нядобра бліснула вачыма. «А хто вас, хлопчыкі, да мяне прыслаў?». Напішу пра бандэрольκі зь лекамі для ейнага хворага сэрца, якія па два месяцы йшлі з Наваполацку ў Зэльву. Пра тое, як пасадзіўшы нас за шчодры стол, яна падымала кілішак са сваім улюбёным цытрынавым лікёрам і, зьвяртаючыся непасрэдна на электраразэткі, казала: «Выпьем за нашего дорогого Леонида Ильича!». Пра тое, як праз колькі хвілінаў пасьля прыезду гасьцей у хаце неадменна зьяўлялася ўвішная мэдсястрычка, якая рабіла Ларысе Антонаўне ўколы тых самых (дай Бог!) лекаў і якую ў гэты дзень ужо марна чакалі ўсе астатнія зэльвенскія хворыя, бо мэдсястрычка добра разумела, які адказны ўчастак работы даручылі ёй таварышы.

Калі-небудзь я, відаць, напішу, як зьневажалі яе зэльвенскія настаўнікі. Як яна дасылала лісты Машэраву і якія атрымлівала адказы. Як угаворвалі яе прымаць савецкае грамадзянства, а яна ўпарта хацела заставацца грамадзянкаю Беларускае Народнае Рэспублікі. Як, пахаваўшы мужа, яна жыла са сваім сабачкам Жуком у абторканай мікрафонамі і абкружанай сьцяной падазронасьці й нянавісьці хаце. «Ні адзін народ так не прыніжаў сваіх паэтаў, сваіх жанчын», - напісала яна ва ўспамінах.

Калі-небудзь я распавяду, кім была яна для нас у тыя гады.

Сёньня ж найперш прыгадваецца іншае: складзеныя на грудзях васковыя рукі, увачавідкі сьсівелы ад гора Жук ля труны з гаспадыняю, твары Зянона Пазьняка, мастака Яўгена Куліка, гісторыка Міхася Чарняўскага, які за год да гэтага, шмат чым рызыкуючы, вывез з Зэльвы Бабуліну «Споведзь», што цяпер друкуе часопіс «Маладосць»...

У краіне незалежнай, дэмакратычнай і культурнай разьвітаньне з адной з найталенавіцейшых яе паэтак сталася б днямі народнага смутку. У нас, на Беларусі, гэтая журботная падзея прайшла непрыкметна, бо амаль ніхто проста ня ведаў ні пра паэтку, ні пра яе сьмерць, а калі б і ведаў, дык большасьці ўсё адно было б «да ліхтара». Ну, а што тычыцца беларускай інтэлігенцыі, дык яе ў тыя красавіцкія і, дарэчы, выхадныя дні апанавала пошасьць раптоўных хваробаў, сумеры якой можна параўнаць хіба што з колькасьцю тэрміновых камандзіровак, маршруты якіх пралеглі дужа далёка ад Зэльвы.

Тым часам там, дзе трэба, выпісвалі камандзіроўкі менавіта ў Зэльву. І ўсё-ткі на кожнага, хто прыехаў хаваць Паэтку, прыпала, здаецца, ня больш, чым па двое падсуседзяў. Далібог, гэта былі неблагія суадносіны, і няхай выбачаюць тыя, каго я не ўзгадаю.

`З Наваполацку прыехаў інжынер Вінцэсь Мудроў, зь Менску - архэолягі Ігар Чарняўскі й Валеры Шаблюк, а таксама дырэктар акадэмічнага Музэю старажытнабеларускае культуры Вольга Церашчатава з каляжанкамі. Вянок ад Саюзу пісьменьнікаў Беларусі прывезьлі Вольга Іпатава й Адам Мальдзіс. З Горадні прыехала Данута Бічэль зь сябрамі, з Жлобіна - былы лягернік Мікола Канаш, якога мы зь Вінцэсем (даруйце нам, Мікола Імполевіч) прынялі ў цягніку за чалавека з канторы.

Сапраўдныя ж людзі ў цывільным прыбылі на машынах зь менскімі, гарадзенскімі й берасьцейскімі нумарамі. Яны нястомна шпацыравалі па вуліцы, хадзілі пад вокнамі, згуртаваным натоўпам стаялі падчас адпяваньня нябожчыцы ў царкве, перапісвалі зьвесткі аб прыежджых у зэльвенскім гатэльчыку. Ня ведаю, чаго ў падсуседзкіх позірках было болей: удзячнасьці да нас, «недобитых националистов», што неяк пацьвярджалі неабходнасьць іхнага йснаваньня й дапамагалі атрымліваць новыя званьні й ўзнагароды, гэтае ўдзячнасьці, або прыкрасьці, што «главная националистка» і тут нашкодзіла: памерла акурат так, каб у іх прапалі выхадныя.

Далікатнасьць падсуседзяў ня ведала межаў. Калі сын Ларысы Антонаўны, беластоцкі літаратар Юрка Геніюш прыцішана чытаў мне зь сябрамі на ганку свой верш «Чаму я чорны, а мама?», двое ў цывільным падышлі да яго амаль усутыч і сталі за плячыма. Хацелі закруціць «выкормышу» рукі й кінуць у варанок? У аднаго зь іхных калегаў, нястомнага фатографа з партрэтным аб'ектывам, Вольга Іпатава запыталася, які орган друку ён прадстаўляе, і той замест адказу шчоўкнуў і яе.

Цікава, як называлася ў іх тая апэрацыя? «Крыж»? Ці мо якая-небудзь «Незабудка»? Ці «Прусакі», як назваў бы яе я сам? Але як бы яна ні называлася, увесь плян ейным кіраўнікам выканаць не ўдалося: спробы ўгаварыць ці змусіць везьці труну й вялікі драўляны крыж на машыне былі марныя. Увесь нябліжкі шлях да зэльвенскіх могілкаў труну несьлі на руках. Сьледам ішла ўся Зэльва. Бел-чырвона-белых сьцягоў не было. Да іх мы тады яшчэ не дарасьлі.

Над сьвежаю магілай я прачытаў напісаны на сьмерць верш Сяржука Сокалава, які яшчэ не пісаў песень і ня меў у прозьвішчы ваярскага прыдомку, але Воюшам ужо быў.

Гучала лера
мілагучным ранкам,
Каб сьпевам вольнай
Бацькаўшчыны стаць,
Каб Вашы песьні
вечная Зэльвянка
Магла вякамі голасна пляяць.

Нясьмелы вецер
сьлёзы нам астудзіць,
І зубы сьцяць
шчэ прыйдзецца ня раз,
Каб голасна сказаць
на поўны грудзі
Над памяцью ня мае ўлады час.

Пасьля нягод, чужыны,
ператрусак,
Пасьля таго,
пра што маўчаць гады,
Вы здолелі між іншых беларусак
Застацца Беларускай
назаўжды.

Уладзімер Арлоў

Постаць Ларысы Геніюш - знакавая

Сваімі ўспамінамі пра сустрэчы з Ларысай Геніюш дзеліцца загадчык кафедры беларускай культуры Гарадзенскага універсітэта, прафесар Аляксей Пяткевіч.

- Перш за ўсё яна была асобай моцнага духу. Яе не зламалі ў канцлагеры, не зламалі ганенні на інтэлігента-беларуса. Тым больш, як жанчына... Яна наадварот, умацавалася ў ролі стоіка, умацавала годнасць чалавечую і нацыянальную.

З усёй беларускай літаратуры яе вылучае нацыянальная непахіснасць. З тых, хто піша на беларускай мове, не ўсе маюць падставу лічыць сябе па-сапраўднаму нацыянальнымі пісьменнікамі. Для Ларысы Геніюш вялікае значэнне мела ідэя. Ідэя ў творчасці і ў жыцці. Гэта было арганічна, у ёй не было нічога паказнога, дэманстратыўнага.

Яна была простым чалавекам, любіла кампаніі, пажартаваць, яе цікавіла ўсё. Яна ўладжвала праблемы маладых. Памятаю, паспрыяла жаніцьбе маладой пары, яны потым прыходзілі да яе з дзвюма дзеткамі, было хораша на іх глядзець.

Яна ніколі не карысталася ніякай іншай мовай, акрамя сваёй. Яе муж, працуючы ўрачом у Зэльве, у 70-я гады пісаў рэцэпты на лекі на беларускай мове. Адзін такі рэцэпт у мяне захаваўся.

Яе заўжды вельмі абражала пагарда беларускасці. У пакоях віселі іконы, партрэты вядомых беларускіх дзеячаў, стаялі кнігі. Было адчуванне, што трапляеш у хату інтэлігента-беларуса.

Ларыса Геніюш

Яна так умела трымацца, знешне нават, незалежна, годна. Выпрацавалася арганічная манера размаўляць, крышку ўзняўшы падбародак. Гэтая пастава была засвоеная практыкай жыцця.

Асабліву даверлівасць да людзей праяўляла, калі хто гаварыў па-беларуску. На гэтым яна часта дапускала памылкі. Да яе падсылалі сваіх людзей спецслужбы, а яна магла раскрыць душу... З іншага боку, яна магла быць занадта падазронай да тых, хто шчыра хацеў пазнаёміцца, выяўляла празмерную насцярожанасць. Але калі ўжо ўведвала людзей, то была вельмі шчырая. Яна сябравала з Алесем Белакозам, Данутай Бічэль, Міколам Прашковічам, Міхасём Чарняўскім.

На яе юбілеі з'язджалася шмат народу. Я ніколі не бачыў яе засмучанай, маркотнай. Магчыма, у адзіноце яна перажывала, але на людзях была бадзёрая, жыццярадасная. Толькі зрэдку нешта прабівалася... Памятаю, тагачасны рэдактар «Мастацкай літаратуры» М.Дубянецкі прапанаваў ёй выдаць новую кніжку, пакуль ён тут. Я падтрымаў: «Ларыса Антонаўна, рабіце хутчэй!» Яна маўкліва ківала галавой, а позірк быў скіраваны некуды далёка-далёка. Яна разумела: што толку выпускаць кніжку ва ўмовах несвабоды, гэта будзе кніжка вымушаная. Яна перажывала сваю незапатрабаванасць.

Я люблю яе многія вершы: «Зубры», «Маці». Для яе маці - гэта і Беларусь, і мова, увесь комплекс каштоўнасцяў. «Беларусь - мой алтар», святыня, самая высокая каштоўнасць.

У шэрагу выбітных асобаў нашага стагоддзя Ларыса Геніюш займае асаблівае месца. Яе жыццё - гэта ўрок. Усе, хто з ёю сутыкаўся, не маглі не панесці ў душы нейкі водсвет.

Запісаў
Сяргей Сноп

Там, далёка, дзе спачывае душа

У 60-х гадах я шмат чуў ад сяброў пра Ларысу Геніюш. Гэта былі мае студэнцкія гады. Мы, як маглі, тады змагаліся за беларушчыну. Мяне пачалі цягаць у КГБ, выключаць з інстытута. Тады гэта было, як забойства ў пустыні. Вакол - абсалютна варожае асяродзьдзе, атупелае, сэрвільнае і запалоханае.

Жыць тады ў Беларусі было невыносна. Ішла хваля шалёнай русіфікацыі. На кожным кроку які-небудзь рускі чыноўнік, ці нават буфетчыца, пачуўшы беларускую мову, стараліся, як кажуць, плюнуць у твар, зьняважыць, засьведчыць сваю адданасьць «парціі і правіцельству»: «На каком эта вы языке разгаварываеце?», «Пачэму не гаварыце па-чалавечэскі?» і г.д. Я ведаў, што ў часы генацыду, у 30-х, было горай. На беларускую філялёгію, літаратуру, педагогіку быў недабор студэнтаў. Баяліся паступаць. Калі хто нёс беларускую кніжку ў руцэ, то загалоўкам унутар, да сябе, каб ня бачылі, што беларуская. Нацыю вынішчалі.

Да 1978 года я ніколі ня бачыўся з Ларысай Геніюш. Але заўсёды адчуваў яе прысутнасьць. Гэта была нібы мая няўсьвядомленая душа: я ведаў, што яна ёсьць, і быў спакойны.

Напрыканцы 70-х я стаў адчуваць трывогу. У гэты час Міхась Чарняўскі кажа мне, што моцна захварэў муж Ларысы Антонаўны Янка Геніюш і што ёй пацяжэла. Я вырашыў паехаць у Зэльву да Ларысы Геніюш упершыню ў жыцьці.

Паколькі Ларыса Антонаўна мяне ніколі ня бачыла, ехаць трэба было з тым, каго яна хаця б трохі ведала. Нядаўна ў яе гасьцявала з групай аматараў беларушчыны мастацтвазнаўца Элеанора Вецер. Зь ёю я і паехаў.

Гэта было зімой. Калі прыехалі аўтобусам, ужо вечарэла, і нас ніхто ня бачыў.

- Хто там? - пачуўся звонкі голас.

- Свае, Ларыса Антонаўна, - кажу. - Пазьняк прыехаў.

Хвіліну было поўнае маўчаньне. Потым рашуча бразнула засаўка і дзьверы адчыніліся. На парозе стаяла пажылая жанчына з прыгожым абліччам і цёмна-сінімі вачыма ўважліва-падазрона ўзіралася на мяне. Я моўчкі ўсьміхаўся і глядзеў на Ларысу Антонаўну.

- Дык вось вы які, - нарэшце сказала яна прыемным голасам...

...Ні адна жанчына не зрабіла на мяне такога моцнага ўражаньня, як Ларыса Геніюш. У ёй было нешта магнэтычнае - упэўненае і здаровае. Я адчуваў у ёй блізкую прыроду. Калі мы размаўлялі, у нас усё супадала. Рэакцыя ў яе была шчырая і адкрытая. Ніякіх «другіх плянаў» (як кажуць у тэатры). Гаварылі душа з душой.

Ужо позна ноччу, калі ўсе спалі, яна шэптам расказвала мне пра Прагу, прэзыдэнта Захарку і паказвала дакументы Рады БНР.

- Во, ніхто не здагадваецца, што яны ў мяне ёсьць. Вазьмеце, хто ведае, тут ненадзейна.

Я тады не забраў іх. Па-першае, небясьпечна: за яе домам назіралі. Я таксама быў у «іх», што называецца, «у воку». Па-другое, нельга было злоўжываць яе шчырасьцю і эмацыйным станам. Ларыса Антонаўна, як і многія беларускія жанчыны жыла сэрцам. (І потым, аддаўшы дакументы, магла раздумацца і затрывожыцца). Яшчэ ёсьць час, думаў я, хай умацуецца ў сваім рашэньні.

Я памыліўся. Часу ўжо амаль не засталося. Дакладней, трохі было, але я думаў, што яго больш.

Неўзабаве памёр яе муж, Янка Пятровіч Геніюш. Разам з сябрамі я быў на пахаваньні цягам двух дзён, побач з Ларысай Антонаўнай.

Трэці раз я «сустрэўся» з Ларысай Геніюш, калі яна памерла. Цела яе ляжала ў труне спакойнае. У цішыні была яе душа. Я адчуваў яе прысутнасьць, але ня бачыў.

Я ўсьвядоміў, як недаравальна спазьніўся, і моўчкі, павольна, як у сьне, фатаграфаваў я дом безь яе: пакоі, сьцены гэтай яе старасьвецкай местачковай хаты з абразамі і фотаздымкамі ў рамачках, стол, за якім яна пісала, вакно, затулены белай фіранкай прыпечак, печ, дзе яна варыла страву, дзьверы, клямку, за якую браліся яе рукі, парог, які пераступіла навечна...

Зянон Пазьняк

У яе вершах - ані слова боязі

(Працяг. Пачатак - на стар.1)

- У пачатку свайго творчага шляху Геніюш абрала сабе псеўданім «Чайка». Нешта лёгкае, часам, можа, бяздумнае. У савецкіх лагерах вязьні называлі яе Маці. Ад Чайкі да Маці - храналагічная адлегласць у некалькі гадоў. Тут ёсць нейкая знакавасць, якая нясе на сабе адбітак лёсу ўсіх беларусаў.

- Жанчыну называюць па паводзінах. І ў лагерах яна ўвесь час думала пра Беларусь, яна шукала гэтых беларусаў, збірала іх, падтрымлівала духоўна.

І я яе называла - Маці. Не ведаю, як гэта атрымалася. Я першая сказала сама сабе: «Яна - мая маці». Ведаеш, Людзей мала, і таму, калі ты іх сустракаеш, дык заўсёды выліваеш нейкія пачуцці...

...Яна мне лісты пісала, як дачцы. Каб яе не было, Божа мой, што з мяне было б! Хто я такая была ў гэтым свеце, дзе адныя камуністы? Маё жыццё зусім павярнулася, як я пабывала ў яе. Толькі тады я адчула ўвесь гэты фальш, які быў вакол нас.

- Калі, дарэчы, Вы ўпершыню з ёю сустрэліся?

- Мы пазнаёміліся ў 1961 годзе. Аляксей Карпюк завёз нас да яе ў Зэльву на абкамаўскай белай «Волзе». Быў яшчэ Быкаў. Дарога была лёгкая. Мы прыехалі і селі за стол. Канешне, яе ніхто не агітаваў прымаць грамадзянства. Тады - не. Але быў адзін раз, калі мы паехалі ізноў, селі, пагаварылі хораша, а потым і кажам: «Можа, вы ўсё ж такі прымеце савецкае грамадзянства?». Яна адразу спахмурнела, ёй так дрэнна стала, што мы, сволачы такія, прыехалі яе агітаваць. Яна сказала: «Не, я пайду хутка ў той Саюз пісьменнікаў, дзе Купала, Колас, Багдановіч, Цётка». Гэта было так смешна тады...

... Але потым мы сталі з ёю ліставацца. Мы былі шчырыя. Яна мяне вучыла: якім я павінна быць чалавекам. Вучыла, што людзей заўсёды трэба карміць, быць гасціннай - да цябе прыходзяць людзі, ты з імі гавары, гавары і кармі. Яна сама гэтак заўсёды рабіла. Бачыць аднойчы, што я не ў настроі, і нават пачысціла мне боцікі. Я тады яшчэ падумала: да чаго я дайшла, такая вялікая паэтка мяне абслугоўвае. Энергіі ў яе было шмат.

Мяне яна часта здзіўляла. Як нарадзіўся мой сын, яна раптам прыехала з вялікім букетам кветак. Гэта самы яскравы момант - яна любіла дарыць людзям кветкі.

Некалькі разоў, як я ляжала ў шпіталі, яна перасылала кветкі са свайго зэльвенскага гародчыка. Прыходзіць нейкі дзядзька і кажа: «Кветкі - ад Ларысы Антонаўны». Гэта тое, што мы страцілі. Яна была шляхцянкай...

- Страшэнныя пакуты, якія выпалі на лёс Геніюш, давалі ёй права скардзіцца...

- Па-мойму ў яе была беларуская традыцыя літаратуры, яшчэ ад Купалы і Коласа - бедаваць аб цяжкай долі народа. Ёсць у беларусаў такая рыса, і яна перадалася ёй. Але гэта былі скаргі нейкія лірычныя.

У жыцці яна ніколі не скардзілася. Як памёр мужык яе, Іван Пятровіч, - як яна сябе паводзіла! Яна не галасіла, на людзях не плакала. Ніхто ў Зэльве не бачыў яе заплаканых вачэй. Яна трымалася.

А яе вельмі крыўдзілі. Труцілі двух сабакаў, агарод па частачках адбіралі, усякую гадасць ёй рабіла гэтая зэльвенская шантрапа.

Калі ўжо засталася адна, Міхась Чарняўскі прывёз ёй сякерку маленькую археалагічную. Яна трымала яе пад падушкай на той выпадак, калі нехта палезе да яе.

- Кім яна была тады для Вас, найперш? За ёю сачыў КГБ, яна не прымала савецкага грамадзянства. Для разумнага чалавека гэтага дастаткова, каб пачаць нешта думаць. Кім Вы ўспрымалі Ларысу Антонаўну ў тыя часы? Змагаркай?

- Як паэтку, Вялікую. Яна давала гэта адчуць. Я заўсёды прыязджала да яе атрымаць натхненне.

Мяне некалькі разоў выклікала КГБ: «Мы знаем, што вы к ней ездите. Но не могли бы вы с ней поговорить: так и так»? Я кажу: «Божа мой, я яе чаму-небудзь навучу?! Яна прайшла такую жыццёвую школу, і нейкая шмакадзяўка будзе яе вучыць - як што рабіць. А ездзіць я усё роўна буду».

Яна заўсёды чытала свае вершы, і кожны раз - новыя. Я памятаю, паставіць металічную печачку на пячэнні, уключыць, сядзе і дастане свой сшытачак. І пачынае табе чытаць і плечуком сваім так крыху падважваючы. Падвываючы, і, нават, крыху ненатуральна так. І гэта такія вершы! Заўсёды нейкі крок наперад. Так, сялянскія, але заўсёды філасофскія, жывыя, свежыя.

- А як ставіліся да Ларысы Геніюш яе калегі-літаратары?

- Я не памятаю, каб быў нейкі сход ці пленум Саюза пісьменнікаў, дзе б абмяркоўвалася творчасць Ларысы Геніюш. Адносіны да яе з боку пісьменнікаў былі добрыя. Усім хацелася адмыцца, ачысціцца ля яе ад сваёй подласці, бездухоўнасці. Да яе ўсе прыязджалі, і яна ўсіх прымала. Яна жыла па нейкіх невядомых законах продкаў. Як маці Тэрэза.

Я запомніла, як мы ездзілі з ёю ў 1981 годзе на з`езд Саюза пісьменнікаў. Яна ўзяла білет у агульны вагон, а мне хацелася нармальна выглядаць - і я ўзяла купэ. І ў мяне быў клопат: як угаварыць яе перайсці да мяне ў купэ, а яна - ні за што. Такая была эканомная. Гэта лагернае. І мне давялося перайсці да яе ў вагон.

У Менску яе на з`езд не пускалі, бо не было запрашэння, а толькі тэлеграма ад Ніла Гілевіча. Але ж пасля прапусцілі. На з`ездзе ўсе вакол яе хадзілі, запрашалі ў госці, былі ўзрадаваныя. Памятаю, Максім Танк ёй цэлую гару цукерак прынёс. Так неяк ён ішоў, а з боку глядзелася - вясковы кавалер на вечарыне. У іх былі вельмі добрыя адносіны.

- Данута Янаўна, калі б Ларыса Геніюш дажыла да сённяшняга дня, што яна адчувала б, дзе была б? Сённяшняя беларуская рэчаіснасць па духу не надта адышла ад лагерных часоў.

- Па-мойму ёй было б вельмі брыдка глядзець, якога «прэзідэнта» выбраў сабе народ. Дарэчы, у яе былі вельмі блізкія стасункі з Пазьняком. Яна яму на кніжцы напісала: «У цябе ёсць адна каханая - Беларусь». Ён аж скалануўся.

Яна да сцягоў ставілася - надзвычайна. У той час былі вельмі папулярныя чэшскія хакеісты. І калі па тэлебачанні пачыналі граць гімн, яна ўставала. «Я не магу, - кажа, - слухаць гэты гімн седзячы». Бел-чырвона-белы сцяг быў для яе ўсім. І перажыць тое, як здымалі гэты сцяг, для яе было б цяжка.

- Данута Янаўна, хацелі б Вы папрасіць прабачэння ў Геніюш?

- Колькі хочаш. Але перш за ўсё, вось за што. Калі яна памірала, я прыйшла і па-свінску яе ўгаворвою: «Напішыце запавет на свае рэчы». Ёй трэба было напісаць адзін толькі сказ: «Хачу, каб у маім доме быў мемарыяльны музей». А яна пачала на мяне крычаць: «Данусія, як ты можаш мяне хаваць, я ж яшчэ не памерла! Ды ў мяне ж сын ёсць, унук ёсць». Я не ведала, як ёй растлумачыць, што гэтага мала, што мы жывем у нялюдскай савецкай дзяржаве...

Гутарыў
Павал Мажэйка

Яе бараніў Бог...

«Вершы вашыя з сэрцаў Вашых...»

Паэт Юрка Голуб: - Пра Ларысу Геніюш я, напэўна, лепш не скажу, чым напісаў у прадмове да публікацыі ейных лістоў да мяне ў часопісе «Полымя» (N6, 1996 год). Вось зацытую кавалак.

Ларыса Геніюш бачыцца асобай, якая магла з належным на тое чынам сказаць пра сябе: «Ваша паэтка, змагар, вязень і друг...» І не паведаміць, а мужна і недэкларацыйна сцвердзіць: «Дух мой не зная палону...»

А яшчэ - і тое адразу кідаецца ў вока - Ларыса Геніюш мела эмацыйную, разлічаную на вялікі запас трывушчасці натуру. І не толькі ў паэтычных радках, але і вакол сябе яна нязмушана і зайздросна молада стварала прыгажосць. І нездарма на пісьмовы юнацкі запыт, ці цвітуць у яе гародчыку ружы, з несхаванай радасцю адказвала: «А як жа!»

Чытаючы надрукаваныя лісты паэткі да Юркі Голуба, якога яна называла «Дарагі Галубок, харошы!», адчуваеш усю тую цеплыню, чуласць і ўвагу, з якімі Ларыса Геніюш ставілася да творчасці маладых. У сваім лісце з Зэльвы 15 снежня 1966 года яна пісала: «Вершы вашыя з сэрцаў Вашых, а сэрцы, як бачна, жывуць і крынічаць з роднай зямлі».

Падрыхтаваў
Юры Гумянюк

«На зямлі беларускай мае алтары»

(Працяг. Пачатак - на стар.1)

Сем бясконцых марозных гадоў Ларыса Геніюш насіла арыштанскі бушлат з нашытым на сьпіне нумарам 0287. Сем гадоў яе рукі зьнясільваліся ад кіркі і рыдлёўкі, але дух - заставаўся нязломным.

Беларусь сустрэла сваю пясьнярку ў 1956 годзе. Па дарозе дамоў Геніюшы наведаліся ў Чэхаславацкую амбасаду ў Маскве, і ім паабяцалі вярнуць незаконным чынам адабранае грамадзянства. (Але потым дамагчыся справядлівасьці не ўдасца. Яны так і дажывуць свой век з адзнакай у пашпарце - «без грамадзянства»).

27 гадоў зэльвенскага жыцьця Ларысы Геніюш праходзілі пад нядрэмным наглядам КГБ. Выпускніку мэдычнага факультэта Карлавага ўнівэрсытэту Янку Геніюшу было дазволена падпрацоўваць простым фэльчарам у раённай паліклініцы, паэтцы на кароткі час дазволілі зарабляць на хлеб швабрай і венікам у мясцовым шпіталі.

Міхась Скобла

Ларыса Геніюш

***

**Адзінай мэты не зракуся,
і сэрца мне не задрыжыць:
як жыць - дык жыць
для Беларусі.
А без яе - зусім не жыць.**

З мінулага

**Сілаю ў сеці злоўлена.
Краты усю і ланцугі.
Сэрца маё перапоўнена
горам праз берагі.**

**Крыўда ўзвіваецца полымем,
здаецца, з прадоння пяшчэр.
З пекла упала на голаву мне
ўся гэта СССР.**

**У змаганні, у цярпенні,
за кратамі -
адна, заўсёды адна,
У праўдзе сваёй заўзятая,
Рукі ламлю давідна.**

**Скаргі, аднак, не вымаўлю
болю не знаю, бадай.
Выцерплю, у Бога вымалю
волю табе, родны Край.**

***

**Мы - як зубры,
мы ў сябе дома,
Тутэйшыя,
што ад вякоў жывуць.
Мы - як дубы,
нас можна знішчыць громам,
але з зямлі нас роднай
не скрануць...**

***

**Маё сэрца з зямлёю зраслося.
Калі вецер бярозы сагне,
ветру вольнага хор стогалосы
у чыстым полі сумуе па мне.**

***

**Воля - не тое,
што рукі развяжуць,
зменяць на большую
кветку малую.
Воля - не тое,
што «вольны ты» скажуць.
Воля - то воля,
якую адчую.**

***

**Кроў збяжыць рабінамі на вусны,
Спыніцца ад гора стогн і дых,
Толькі горкіх слёзаў беларускіх
у вачох не ўбачыце маіх!**

**Груганы ўжо не над намі крачуць,
Нашы слёзы адплылі ў вякі,
Мужныя ня жаляцца,
ня плачуць,
мужныя сціскаюць кулакі.**

***

**Вам страх маёй прысутнасці,
што я жыву на свеце,
я след вашай праступнасці,
які трэба зацерці.**

**Ахвяра вашай дзікасці,
сярод жывых жывая,
так мучылі бяз літасці, -
я з тых, што боль стрываюць.**

**Я з тых, хто не забудзецца
пра енк і кроў нявінных,
і словы мае збудуцца,
і нелюдзі пагінуць!**

Быць

**Быць, то на ўласную сцежку
ступіць,
На сілы свае спадзявацца.
Не апірайцеся на стаўпы,
удзел усіх стаўпоў - хістацца.**

Панядзелак, 22

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Эраст Гарин, Лидия Сухаревская, Юрий Любимов, Михаил Жаров и Александр Демьяненков сатирической комедии Надежды Кошеверовой и Михаила Шапиро "КАИН XVII". **1963 г.**

10.35 Мультфильм "Контакты... Конфликты..." **1984 г.**

10.50 Георгий Светлани в фильме Элема Климова "СПОРТ, СПОРТ, СПОРТ". **1970 г.**

12.10 Олег Фомин, Анатолий Равикович и Алесандра Колкунова в боевике Владимира Феоктистова "ФАНАТ-2". **1990 г. Д-13.**

13.35 Приз "Ника". Елена Яковлева в мелодраме Петра Тодоровского "ИНТЕРДЕВОЧКА". СССР - Швеция. 2 серии. **1989 г.**

16.00 КиНовости.

16.10 Черно-белое золото. Георгий Тараторкин, Иннокентий Смоктуновский, Татьяна Бедова, Ефим Копелян, Евгений Лебедев, Виктория Федорова и Майя Булгакова в кинороманe Льва Кулиджанова "ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ". 1-я серия. **1969 г.**

17.55 Рита Сергеечева и Никита Сергеев (Михайловский) в мелодраме Аян Шахмалиевой "ДЕТИ КАК ДЕТИ". **1978 г.**

19.05 Василий Бочкарев, Евгения Глушенко, Иннокентий Смоктуновский, Станислав Садальский и Галина Волчек в комедии Виталия Мельникова "УНИКУМ". **1983 г.**

20.30 Сериал "СИБИРИАДА". Режиссер Андрей Михалков-Кончаловский. В ролях: Владимир Самойлов, Виталий Соломин, Наталья Андрейченко, Никита Михалков, Павел Кадочникиов, Елена Коренева, Людмила Гурченко. 1-я серия. **1978 г.**

21.40 КиНовости.

21.50 Дело №... Алексей Булдаков в детективе Александра Пашовкина "ТИХОЕ СЛЕДСТВИЕ". **1986 г.**

22.55 Завтра в программе.

23.00 Черно-белое золото. Наталья Ужвий в кинодраме Марка Донского "РАДУГА". **1943 г.**

МИР КИНО

9.35 Крис Кристофферсон и Барбара Херши в драме Джеймса Айвори "ДОЧЬ СОЛДАТА НИКОГДА НЕ ПЛАЧЕТ" (США). Д-17.

11.40 Джек Леммон, Тони Кертис, Натали Вуд и Питер Фальк в комедийно-приключенческом фильме Блэйка Эдвардса "БОЛЬШИЕ ГОНКИ" (США). С.

14.15 Норма Алеандро, Роберт Лоджиа и Лив Ульман в фильме "ГАБИ" (США). **Д-17.**

16.15 День рождения режиссера: Джим Джармуш. Форест Уайтекер, Джон Торми и Клифф Горман в боевике Джима Джармуша "ПЕС-ПРИЗРАК: ПУТЬ САМУРАЯ" (Франция - США - ФРГ - Япония). Д-17.

18.10 Тэд Дэнсон, Мария Кончита Алонсо, Ричард Маллиган и Пол Сорвино в комедии Блэйка Эдвардса "НУ И ДЕЛА!" (США). Д-13.

19.40 Джил Клейберг, Габриэль Анвар, Робер Дави и Джо Мантенья в фильме Джека Бендера "МОЙ ЛАСКОВЫЙ И НЕЖНЫЙ УБИЙЦА" (США). Д-17.

21.15 Гэбриэл Бирн, Лена Улин и Клэр Дэнс в лирической комедии Терезы Коннелли "ПОЛЬСКАЯ КРАСАВИЦА" (США). Д-17.

23.00 - 0.20 Скотт Валентайн и Джанетт Ганн в фильме ужасов Джонатана Уинфри "ПЕРВОБЫТНЫЕ ТВАРИ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

10.10 Американский футбол. События недели

10.40 Баскетбол. Обзор матчей Евролиги ULEB

11.10 "НХЛ - Плюс"

11.50 "Пресс-центр"

12.05 Аэробика

12.30 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Филадельфия-76" - "Нью-Джерси Нетс". Передача из США

15.00 "Пресс-центр"

15.15 Сидней-2000. P. S. Синхронное плавание

16.45 Самый сильный человек-2000. Финал

17.45 "Фан-клуб американского футбола"

18.15 "Пресс-центр"

18.30 "Железный фактор". Чемпионат мира по бодибилдингу. Часть 1-я

19.30 Хроника недели

20.05 "Большой ринг"

22.05 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

22.35 "Фан-клуб американского футбола"

23.00 Новости

23.15 "Железный фактор". Чемпионат мира по бодибилдингу. Часть 1-я

Аўторак, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Майя Булгакова в кинороманe Льва Кулиджанова "ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ". 1-я серия. **1969 г.**

10.50 КиНовости.

11.00 Рита Сергеечева и Никита Сергеев (Михайловский) в мелодраме Аян Шахмалиевой "ДЕТИ КАК ДЕТИ". **1978 г.**

12.10 Галина Волчек в комедии Виталия Мельникова "УНИКУМ". **1983 г.**

13.35 Сериал "СИБИРИАДА". Режиссер Андрей Михалков-Кончалвоский. В ролях: Владимир Самойлов, Виталий Соломин, Наталья Андрейченко, Никита Михалков, Павел Кадочников, Елена Коренева, Людмила Гурченко. 1-я серия. **1978 г.**

14.45 Дело №... Алексей Булдаков в детективе Александра Пашовкина "ТИХОЕ СЛЕДСТВИЕ". **1986 г.**

15.50 КиНовости.

16.00 Майя Булгакова в кинороманe Льва Кулиджанова "ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ". 2-я серия. **1969 г.**

17.45 Наталья Попова, Олег Басилашвили и Леонид Броневой в киноповести Вадима Гаузнера "ВРАЧА ВЫЗЫВАЛИ?" **1974 г.**

18.55 Лекарство против стресса. Олег Анофриев, Светлана Дружинина и Анатолий Кузнецов в комедии Самсона Самсонова "ЗА ВИТРИНОЙ УНИВЕРМАГА". **1955 г.**

20.25 Сериал "СИБИРИАДА". 2-я серия.

21.30 КиНовости.

21.40 Сергей Попов в кинопритче Александра Баранова и Бахыта Килибаева "ТРОЕ". **1989 г.**

22.50 Павел Кадочников в кинодраме Владимира Брауна "ГОЛУБЫЕ ДОРОГИ". **1947 г.**

МИР КИНО

9.35 Дэниэл Стерн, Джон Полито и Брэд Салливан в комедии Грэга Бимена "БРОДЯГА" (США). Д-13.

11.05 Гэри Грэхэм, Эрик Пьерпонт и Мишель Скарабелли в научно-фантастическом фильме Кеннета Джонсона "ЧУЖАЯ НАЦИЯ: ТЕМНЫЙ ГОРИЗОНТ" (США). Д-17.

12.35 Календарь "Мира кино". Хэмфри Богарт.

12.55 Тэд Дэнсон, Мария Кончита Алонсо, Ричард Маллиган и Пол Сорвино в комедии Блэйка Эдвардса "НУ И ДЕЛА!" (США). Д-13.

14.25 Гэбриэл Бирн, Лена Улин и Клэр Дэнс в лирической комедии Терезы Коннелли "ПОЛЬСКАЯ КРАСАВИЦА" (США). Д-17.

16.10 Джил Клейберг, Габриэль Анвар, Робер Дави и Джо Мантенья в фильме Джека Бендера "МОЙ ЛАСКОВЫЙ И НЕЖНЫЙ УБИЙЦА" (США). Д-17.

17.40 День рождения звезды. Рутгер Хауэр. Рутгер Хауэр и Джоан Чен в фантастическом боевике Филиппа Моры "ДРАГОЦЕННАЯ НАХОДКА" (США). Д-13.

19.10 Календарь "Мира кино". Хэмфри Богарт.

19.30 Дэниэл Стерн, Джон Полито и Брэд Салливан в комедии Грэга Бимена "БРОДЯГА" (США). Д-13.

21.00 Гэри Грэхэм, Эрик Пьерпонт и Мишель Скарабелли в научно-фантастическом фильме Кеннета Джонсона "ЧУЖАЯ НАЦИЯ: ТЕМНЫЙ ГОРИЗОНТ" (США). Д-17.

22.30 - 0.10 Хетер МакКомб и Майкл Уайл в драме Франсиса Фон Цернека "ПОКИНУТЫЙ БОГОМ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хроника недели

10.10 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

10.40 "Железный фактор". Чемпионат мира по бодибилдингу. Часть 1-я

11.40 "Фан-клуб американского футбола"

12.05 "Пресс-центр"

12.20 Аэробика

12.45 Гимнастика. Шоу "Олимпийские звезды". Передача из Франции

15.15 "Пресс-центр"

15.30 Сидней-2000. P. S. Гандбол

17.30 "Тройной блок". Передача о волейболе

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Современная горнолыжная школа"

18.30 "НХЛ - Плюс"

19.00 "Звездный вторник"

20.15 "Пресс-центр"

20.20 "Век спортивный - век уходящий"

21.20 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

21.50 Кикбоксинг. Матч среди профессионалов в "Метелице"

23.00 Новости

23.15 Баскетбол. Обзор матчей Евролиги ULEB

Серада, 24

НАШЕ КИНО

9.05 Черно-белое золото. Георгий Тараторкин, Иннокентий Смоктуновский, Татьяна Бедова, Ефим Копелян, Евгений Лебедев, Виктория Федорова и Майя Булгакова в кинороманe Льва Кулиджанова "ПРЕСТУПЛЕНИЕ И НАКАЗАНИЕ". 2-я серия. **1969 г.**

10.50 КиНовости.

11.00 Леонид Броневой в киноповести Вадима Гаузнера "ВРАЧА ВЫЗЫВАЛИ?" **1974 г.**

12.10 Анатолий Кузнецов в комедии Самсона Самсонова "ЗА ВИТРИНОЙ УНИВЕРМАГА". **1955 г.**

13.40 Сериал "СИБИРИАДА". 2-я серия.

14.45 Сергей Попов в кинопритче Александра Баранова и Бахыта Килибаева "ТРОЕ". **1989 г.**

15.50 КиНовости.

16.00 Мультфильм "Перевал". **1988 г.**

16.30 Борис Ливанов, Иннокентий Смоктуновский и Алла Демидова в кинодраме Ильи Авербаха "СТЕПЕНЬ РИСКА". **1968 г.**

18.00 Владимир Изотов в трагикомедии Виталия Мельникова "СТАРШИЙ СЫН". 2 серии. **1975 г.**

20.15 Сериал "СИБИРИАДА". 3-я серия.

21.30 КиНовости.

21.40 Дело №... Петр Вельяминов, Валерий Ивченко и Николай Караченцов в детективе Льва Цуцульковского "СРЕДА ОБИТАНИЯ". **1987 г.**

22.55 Звездный билет. Зоя Федорова в музыкальной комедии Игоря Савченко "Гармонь". **1934 г.**

МИР КИНО

9.35 Рутгер Хауэр и Джоан Чен в фантастическом боевике Филиппа Моры "ДРАГОЦЕННАЯ НАХОДКА" (США). Д-13.

11.05 Мэтью Модайн, Рэнди Куэйд и Пол Рейзер в комедии Сэма Вейсмана "ПРОЩАЙ, ЛЮБОВЬ" (США). Д-13.

12.50 Гэри Грэхэм, Эрик Пьерпонт и Мишель Скарабелли в научно-фантастическом фильме Кеннета Джонсона "ЧУЖАЯ НАЦИЯ: ДУША И ТЕЛО" (США). Д-17.

14.20 Мерил Стрип, Кэтрин МакКормак и Рис Ифанс в драме Пэт О"Коннор "ТАНЦЫ ВО ВРЕМЯ ЛУНАЗЫ" (Ирландия - США). С.

15.55 Фрэнк Сталлоне, Джо Эстевез и Карен Блэк в фантастическом фильме Дональда Джексона "РОЛЛЕР-БРИТВА" (США). Д-13.

17.30 День рождения звезды: Настасья Кински. Настасья Кински и Гэбриэл Бирн в драме Мартина Донована "НА ГРАНИ" (США). Д-13.

19.00 Мэтью Модайн, Рэнди Куэйд и Пол Рейзер в комедии Сэма Вейсмана "ПРОЩАЙ, ЛЮБОВЬ" (США). Д-13.

20.45 Гэри Грэхэм, Эрик Пьерпонт и Мишель Скарабелли в научно-фантастическом фильме Кеннета Джонсона "ЧУЖАЯ НАЦИЯ: ДУША И ТЕЛО" (США). Д-17.

22.15 Кшиштоф Ясиньский и Ивона Бельска в мистическом триллере Марека Пестрака "ВОЛЧИЦА" (Польша). Д-17.

23.55 - 1.00 Страна на кинокарте мира: Польша. "Сто лет в кинозале".

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

10.10 Самый сильный человек-2000. Финал

11.00 "Звездный вторник"

12.00 "Пресс-центр"

12.15 Аэробика

12.40 Тхэквондо. Международный турнир "Кубок Петра Великого". Передача из Санкт-Петербурга

13.40 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1

14.10 "Короли бильярда"

14.40 "Тройной блок". Передача о волейболе

15.10 "Пресс-центр"

15.25 "Спорт и музыка"

17.30 "Урок шахмат для начинающих"

17.50 "Пресс-центр"

18.05 "Гольф". Тележурнал

18.35 Спортивные танцы. Чемпионат мира по европейской программе. Передача из Словакии

19.30 "Снежный мир". Тележурнал

20.00 "Пресс-центр"

20.20 "Power week - неделя НХЛ"

20.55 Волейбол. Лига чемпионов. Мужчины. "Фридрихсхафен" (Германия) - "Белогорье-Динамо" (Россия). Прямая трансляция из Германии

22.30 "Снежный мир". Тележурнал

23.00 Новости

23.15 "Гольф". Тележурнал

Чацвер, 25

НАШЕ КИНО

9.05 Мультфильм "Перевал". **1988 г.**

9.35 КиНовости.

9.45 Борис Ливанов, Иннокентий Смоктуновский и Алла Демидова в кинодраме Ильи Авербаха "СТЕПЕНЬ РИСКА". **1968 г.**

11.15 Владимир Изотов в трагикомедии Виталия Мельникова "СТАРШИЙ СЫН". 2 серии. **1975 г.**

13.25 Сериал "СИБИРИАДА". 3-я серия.

14.40 Дело №... Петр Вельяминов, Валерий Ивченко и Николай Караченцов в детективе Льва Цуцульковского "СРЕДА ОБИТАНИЯ". **1987 г.**

15.50 КиНовости.

16.00 Звездный билет. Олег Басилашвили в мелодраме Григория Никулина и Владимира Шределя "НЕВЕСТА". **1956 г.**

17.25 Вячеслав Невинный в комедии Евгения Герасимова "ОЧЕНЬ ВАЖНАЯ ПЕРСОНА". **1984 г.**

18.35 Татьяна Сидоренко, Велько Мандич, Лев Дуров, Глеб Стриженов и Владимир Высоцкий в героико-приключенческом фильме Владимира Павловича "ЕДИНСТЕННАЯ ДОРОГА". СССР - Югославия. **1974 г.**

20.10 Сериал "СИБИРИАДА". 4-я серия.

21.15 КиНовости.

21.25 Алеша Зотов, Валерий Яременко, Ирина Розанова и Сергей Колтаков в музыкальном фильме Владимира Грамматикова "ПРИВЕТ ОТ ЧАРЛИ-ТРУБАЧА". **1988 г.**

22.45 Завтра в программе.

22.50 Лекарство против стресса. Николай Симонов и Татьяна Окуневская, Николай Черкасов и Янина Жеймо в комедии Александра Зархи и Иосифа Хейфица "ГОРЯЧИЕ ДЕНЕЧКИ". **1935 г.**

МИР КИНО

9.30 Сегодня в программе.

9.35 Мерил Стрип, Кэтрин МакКормак и Рис Ифанс в драме Пэт О"Коннор "ТАНЦЫ ВО ВРЕМЯ ЛУНАЗЫ" (Ирландия - США). С.

11.10 Фрэнк Сталлоне, Джо Эстевез и Карен Блэк в фантастическом фильме Дональда Джексона "РОЛЛЕР-БРИТВА" (США). Д-13.

12.45 Настасья Кински и Гэбриэл Бирн в драме Мартина Донована "НА ГРАНИ" (США). Д-13.

14.15 Кшиштоф Ясиньский и Ивона Бельска в мистическом триллере Марека Пестрака "ВОЛЧИЦА" (Польша). Д-17.

15.55 Фрэнк Сталлоне, Джо Эстевез и Карен Блэк в фантастическом боевике Дональда Джексона "ВОЗВРАЩЕНИЕ РОЛЛЕРА-БРИТВЫ" (США). Д-13.

17.20 Эд Харрис, Энн Хейч и Армин Мюллер-Шталь в драме Агнешки Холланд "ТРЕТЬЕ ЧУДО" (США). Д-17.

19.15 Си Томас Хауэлл и Кристен Далтон в боевике Джозефа Мэри "ЛИКВИДАТОР" (США). Д-17.

21.00 Наташа Хенстридж, Эдуардо Московис и Эндрю МакКарти в мелодраме Фабио Баррето "ПРЕКРАСНАЯ ДОННА" (Бразилия - США). Д-17.

22.50 - 0.25 Ежи Зельник и Маженна Трибала в мистическом триллере Марека Пестрака "ВОЗВРАЩЕНИЕ ВОЛЧИЦЫ" (Польша). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 "Power week - неделя НХЛ"

10.10 Волейбол. Лига чемпионов. Мужчины. "Фридрихсхафен" (Германия) - "Белогорье-Динамо" (Россия)

11.40 "Урок шахмат для начинающих"

12.00 "Пресс-центр"

12.15 Аэробика

12.40 "Гольф". Тележурнал

13.10 Бои без правил в клубе "Циркус"

13.50 "Современная горнолыжная школа"

14.05 Спортивные танцы. Чемпионат мира по европейской программе. Передача из Словакии

15.00 "Пресс-центр"

15.15 Сидней-2000. P. S. Баскетбол. Женщины

16.45 "Снежный мир". Тележурнал

17.20 "Хоккейный вечер"

18.00 "Пресс-центр"

18.15 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

18.45 Баскетбольное обозрение NBA

19.30 "Мир скорости". Тележурнал

20.00 "Пресс-центр"

20.20 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1

20.50 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

21.20 Каратэ. "Звезды России - 2000"

23.00 Новости

23.15 "Хоккейный вечер"

Пятніца, 26

НАШЕ КИНО

9.05 Звездный билет. Олег Басилашвили в мелодраме Григория Никулина и Владимира Шределя "НЕВЕСТА". **1956 г.**

10.30 КиНовости.

10.40 Елена Метелкина, Татьяна Божок и Вячеслав Невинный в комедии Евгения Герасимова "ОЧЕНЬ ВАЖНАЯ ПЕРСОНА". **1984 г.**

11.50 Владимир Высоцкий в героико-приключенческом фильме Владимира Павловича "ЕДИНСТЕННАЯ ДОРОГА". СССР - Югославия. **1974 г.**

13.25 Сериал "СИБИРИАДА". 4-я серия.

14.30 Сергей Колтаков в музыкальном фильме Владимира Грамматикова "ПРИВЕТ ОТ ЧАРЛИ-ТРУБАЧА". **1998 г.**

15.50 КиНовости.

16.00 Татьяна Рассказова в киноповести Вячеслава Сорокина "ЖИЛ-БЫЛ ДОКТОР..." **1984 г.**

17.25 Дело №... Андрей Абрикосов, Владимир Кенигсон, Всеволод Сафонов, Алексей Грибов, Евгений Матвеев и Наталья Фатеева в детективе Николая Досталя "ДЕЛО ПЕСТРЫХ". **1958 г.**

19.00 "Светлый путь". Век кино.

19.10. Константин Боровой в комедии Анатолия Эйрамджана "ПРИМАДОННА МЭРИ". **1998 г.**

20.25 КиНовости.

20.35 Алексей Петренко, Анатолий Ромашин, Велта Лине, Алиса Фрейндлих, Александр Романцов, Юрий Катин-Ярцев и Леонид Броневой в исторической драме Элема Климова "АГОНИЯ". 2 серии. **1974 - 1981 гг.**

23.05 Назим Туляходжаев и Андрей Подошьян в боевике Хабиба Файзиева "ШАКАЛЫ". **1989 г. Д-17.**

МИР КИНО

9.35 Ежи Зельник и Маженна Трибала в мистическом триллере Марека Пестрака "ВОЗВРАЩЕНИЕ ВОЛЧИЦЫ" (Польша). Д-17.

11.10 Эд Харрис, Энн Хейч и Армин Мюллер-Шталь в драме Агнешки Холланд "ТРЕТЬЕ ЧУДО" (США). Д-17.

13.05 Пол Ньюмен, Шарлотта Рэмплинг и Джеймс Мэйсон в драме Сиднея Люмета "ВЕРДИКТ" (США). Д-13.

15.10 Наташа Хенстридж, Эдуардо Московис и Эндрю МакКарти в мелодраме Фабио Баррето "ПРЕКРАСНАЯ ДОННА" (Бразилия - США). Д-17.

17.00 Си Томас Хауэлл и Кристен Далтон в боевике Джозефа Мэри "ЛИКВИДАТОР" (США). Д-17.

18.45 Календарь "Мира кино". Пол Ньюмен.

19.00 Пол Ньюмен, Шарлотта Рэмплинг и Джеймс Мэйсон в драме Сиднея Люмета "ВЕРДИКТ" (США). Д-13.

21.10 Винченцо Саллеме, Ева Херцигова и Карло Буччиросо в комедии "ЖЕНА ЛУЧШЕГО ДРУГА" (Италия). Д-17. Премьера.

22.50 Шенен Доэрти, Джозеф Гриффин и Тамара Горски в триллере Гейла Харвея "ОТВЕТНЫЙ УДАР" (США). Д-17.

0.25 - 1.55 Ричард Харрис, Арт Корни и Эрнест Боргнайн в научно-фантастическом фильме Ричарда Комптона "ДУШЕГУБЫ" (США). Д-13.

СПОРТ

3.00 Хоккей. Чемпионат НХЛ. "Сент-Луис Блюз" - "Нью-Джерси Дэвилз". Прямая трансляция из США

По окончании трансляции в программе перерыв до **9.00**

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Хоккей. Чемпионат НХЛ. "Сент-Луис Блюз" - "Нью-Джерси Дэвилз". Передача из США

12.00 "Пресс-центр"

12.15 Аэробика

12.40 Баскетбольное обозрение NBA

13.10 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

13.40 Каратэ. "Звезды России - 2000"

15.20 "Пресс-центр"

15.35 "Мир скорости". Тележурнал

16.05 "Современная горнолыжная школа"

16.20 "Хоккейный вечер"

16.50 "Снежный мир". Тележурнал

17.20 Тайский бокс. Чемпионат России. Передача из Челябинска

18.15 "Пресс-центр"

18.30 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

19.00 Сидней-2000. P. S. Художественная гимнастика

20.45 "Пресс-центр"

21.00 Хоккей. Чемпионат НХЛ. "Сент-Луис Блюз" - "Нью-Джерси Дэвилз". Передача из США

23.15 Новости

23.30 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

Субота, 27

НАШЕ КИНО

9.05 Татьяна Рассказова в киноповести Вячеслава Сорокина "ЖИЛ-БЫЛ ДОКТОР..." **1984 г.**

10.25 КиНовости.

10.35 Дело №... Андрей Абрикосов, Владимир Кенигсон, Всеволод Сафонов, Алексей Грибов, Евгений Матвеев и Наталья Фатеева в детективе Николая Досталя "ДЕЛО "ПЕСТРНЫХ". **1958 г.**

12.10 "Светлый путь". Век кино.

12.20 Константин Боровой в комедии Анатолия Эйрамджана "ПРИМАДОННА МЭРИ". **1998 г.**

13.35 Леонид Броневой в исторической драме Элема Климова "АГОНИЯ". 2 серии. **1974 - 1981 гг.**

16.00 Кинокаледарь. К юбилею М.Е.Салтыкова-Щедрина. Мультфильмы "Премудрый пескарь". **1979 г.** и "История одного города". **1991 г.**

16.30 Лекарство против стресса. Сергей Проханов в музыкальной комедии Владимира Грамматикова "УСАТЫЙ НЯНЬ". **1977 г.**

17.40 Николай Караченцов в лирической комедии Ивана Киасашвили "ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ". **1980 г.**

18.55 Любовь по-русски. Нонна Мордюкова, Владимир Тихонов, Леонид Марков, Инна Макарова, Людмила Хитияева и Зоя Федорова в мелодраме Николая Москаленко "РУССКОЕ ПОЛЕ". **1971 г.**

20.20 Мультфильм "Как жены мужей продавали". **1972 г.**

20.30 Приз "Ника". Сергей Бугаев, Татьяна Друбич и Станислав Говорухин в кинофантазии Сергея Соловьева "АССА". 2 серии. **1988 г.**

23.00 Приз "Ника". Иннокентий Смоктуновский, Татьяна Васильева и Елена Козелькова в кинодраме Леонида Горовца "ДАМСКИЙ ПОРТНОЙ". **1990 г.**

МИР КИНО

9.35 Ричард Харрис, Арт Корни и Эрнест Боргнайн в научно-фантастическом фильме Ричарда Комптона "ДУШЕГУБЫ" (США). Д-13.

11.05 Винченцо Саллеме, Ева Херцигова и Карло Буччиросо в комедии "ЖЕНА ЛУЧШЕГО ДРУГА" (Италия). Д-17.

12.45 Шенен Доэрти, Джозеф Гриффин и Тамара Горски в триллере Гейла Харвея "ОТВЕТНЫЙ УДАР" (США). Д-17.

14.20 Чарльз Дэнс, Лу Даймонд Филлипс и Миа Сара в остросюжетном фильме Эрика Реда "ПОДНЕВОЛЬНЫЕ ЖЕРТВЫ" (США). Д-13.

15.50 Джош Мосби и Роберт Митчум в комедии "ПОЖАРНАЯ АКАДЕМИЯ" (США). Д-13.

17.25 Крупный план. Гэри Дэниэлс.

17.55 Гэри Дэниэлс, Гэри Бьюзи, Фрэнк Загарино и Джефф Фейи в боевике "ЗАВТРА НЕ ПРИДЕТ НИКОГДА" (США). Д-17.

19.30 Премия "Оскар". Лучшие спецэффекты.

20.05 Руфус Сьюэлл, Минни Драйвер, Джим Бивер и Найджел Хоторн в мелодраме Джона Хаддлса "ПОМЕСТЬЕ" (США). Д-17. Премьера.

21.55 Голди Хоун, Чеви Чейз и Чарльз Гродин в комедии "КАК В СТАРЫЕ ВРЕМЕНА" (США). Д-13.

23.35 - 1.15 Анн Парийо и Уильям Болдуин в триллере Рауля Руиса "ДВА УБИЙЦЫ" (США - Великобритания). Д-17.

СПОРТ

2.30 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Бостон Селтикс" - "Финикс Санс". Прямая трансляция из США

По окончании трансляции в программе перерыв до **9.00**

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Бостон Селтикс" - "Финикс Санс". Передача из США

12.10 "Пресс-центр"

12.25 "Щит и мяч". Передача о баскетболе

12.55 "Хоккейный вечер"

13.25 "Снежный мир". Тележурнал

13.55 "Пресс-центр"

14.10 Легкая атлетика. Международные соревнования "Русская зима". Прямая трансляция из Легкоатлетического комплекса ЦСКА им. В.Куца

16.40 Тайский бокс. Чемпионат России. Передача из Челябинска

17.40 Американский футбол. События недели

18.10 Спортивные танцы. Чемпионат мира по европейской программе. Передача из Словакии

19.10 "Пресс-центр"

19.30 "Большой ринг"

21.30 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

22.00 Баскетбол. Чемпионат НБА. "Бостон Селтикс" - "Финикс Санс". Передача из США. В перерыве (**23.00**) - Новости

Нядзеля, 28

НАШЕ КИНО

9.05 Кинокаледарь. К юбилею М.Е. Салтыкова-Щедрина. Мультфильмы "Премудрый пескарь". **1979 г.** и "История одного города". **1991 г.**

9.35 Лекарство против стресса. Сергей Проханов в музыкальной комедии Владимира Грамматикова "УСАТЫЙ НЯНЬ". **1977 г.**

10.45 Лекарство против стресса. Марина Неелова, Леонид Куравлев и Николай Караченцов в лирической комедии Ивана Киасашвили "ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ". **1980 г.**

12.00 Любовь по-русски. Нонна Мордюкова, Владимир Тихонов, Леонид Марков, Инна Макарова, Людмила Хитияева и Зоя Федорова в мелодраме Николая Москаленко "РУССКОЕ ПОЛЕ". **1971 г.**

13.25 Мультфильм "Как жены мужей продавали". **1972 г.**

13.35 Приз "Ника". Сергей Бугаев, Татьяна Друбич и Станислав Говорухин в кинофантазии Сергея Соловьева "АССА". 2 серии. **1988 г.**

16.00 Звездный билет. Василий Лановой в киноповести Татьяны Лукашевич "АТТЕСТАТ ЗРЕЛОСТИ". **1954 г.**

17.30 Лекарство против стресса. Геннадий Хазанов в комедийной киноновелле Евгения Цымбала "РЕКВИЕМ ПО ФИЛЕЮ". **1985 г.**

17.55 Олег Басилашвили, Наталья Гундарева и Марина Неелова в трагикомедии Георгия Данелия "ОСЕНИЙ МАРАФОН". **1979 г.**

19.25 Дело №... Владимир Басов-мл., Лариса Гузеева и Юрий Беляев в детективе Анатолия Вехотко и Романа Ершова "ЧУЖИЕ ЗДЕСЬ НЕ ХОДЯТ". **1985 г.**

20.40 Александр Баширов в кинофарсе Сергея Соловьева "ЧЕРНАЯ РОЗА - ЭМБЛЕМА ПЕЧАЛИ, КРАСНАЯ РОЗА - ЭМБЛЕМА ЛЮБВИ". 2 серии. **1989 г.**

22.55 Завтра в программе.

23.00 Ирина Шмелева в эротической комедии Владимира Мирзоева "УЧИТЕЛЬНИЦА ПЕРВАЯ МОЯ". **1997 г. Д-17.**

МИР КИНО

9.35 Джош Мосби и Роберт Митчум в комедии "ПОЖАРНАЯ АКАДЕМИЯ" (США). Д-13.

11.05 Крупный план. Гэри Дэниэлс.

11.35 Гэри Дэниэлс, Гэри Бьюзи, Фрэнк Загарино и Джефф Фейи в боевике "ЗАВТРА НЕ ПРИДЕТ НИКОГДА" (США). Д-17.

13.10 Премия "Оскар". Лучшие спецэффекты.

13.45 Голди Хоун, Чеви Чейз и Чарльз Гродин в комедии "КАК В СТАРЫЕ ВРЕМЕНА" (США). Д-13.

15.25 Руфус Сьюэлл, Минни Драйвер, Джим Бивер и Найджел Хоторн в мелодраме Джона Хаддлса "ПОМЕСТЬЕ" (США). Д-17.

17.15 Анн Парийо и Уильям Болдуин в триллере Рауля Руиса "ДВА УБИЙЦЫ" (США - Великобритания). Д-17.

18.55 Стив Бушеми, Кэтрин Кинер и Дермот Малруни в комедии Тома Ди Чилло "ЖИЗНЬ В ЗАБВЕНИИ" (США). Д-13.

20.30 Гэри Дэниэлс в боевике Джозефа Мэри "МЯТЕЖ" (США). Д-17.

22.10 Шерилин Фенн и Брюс Дэвисон в романтической комедии Джона Хармона Фелдмана "ЛЮБОВЬ К ЖИЗНИ" (США). Д-17.

23.45 Пол Коули и Митчелл Кокс в фантастическом фильме Филлипа Рота "ПРОТОТИП" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"

9.15 Аэробика

9.40 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

10.10 Легкая атлетика. Международные соревнования "Русская зима". В перерыве (**12.00**) - "Пресс-центр"

13.00 Автогонки. Гран-При Макао

15.00 "Пресс-центр"

15.15 "Хоккейный вечер"

15.45 Сидней-2000. P. S. Футбол

17.15 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1

18.10 "Пресс-центр"

18.25 Баскетбольное обозрение NBA

19.00 Спортивные танцы. Гран-При в Омске

20.00 "Пресс-центр"

20.20 "НХЛ - Плюс"

20.50 "Мир скорости". Тележурнал

21.20 Шахматы. Супертурнир в Вейк-ан-Зее

23.00 Новости

23.15 Каратэ. "Звезды России - 2000"

1.00 Американский футбол. Super Bowl. Прямая трансляция из США

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

БУС «Баркас»; газ, бензін, 8 месцаў, а таксама «Баркас» на запчасткі, асобна запчасткі. Тэл. у Лідзе: 2-78-82 (пасля 15.00).

3-пакаёвую кватэру і гараж у г.п. Воранава. Тэл. у Гродне: 5-12-15.

А/м «Fiat Uno» 89 г.вып., пральную машыну-аўтамат. Тэл. (8-212) 36-9-03.

Дом шлакабетонны, абкладзены цэглай, 219 кв. метраў жылой плошчы, 109 кв. метраў для жылля, праведзены 3 фазы асвятлення, ёсць вада, каналізацыя, хлеў блочны 5х6 кв. метраў, лазня, сад, пячное ацяпленне, 25 сотак зямлі. Тэл. 75-23-47.

Масквіч-412 і Масквіч-2140 па запчастках; дакументы на Масквіч-2140. Усё танна. Тэл. (8-294) 98-2-17 (увечары).

Куртку джынсавую (п.50-52), жаночыя боты (37; 37,5), жаночае дэмісезоннае паліто (44-48), мужчынскія плашчы (46-54), мужчынскія касцюмы (48-50). Тэл. 33-79-95.

Рогі лася (11 разгалінаванняў), два паўтарачныя(1,5) ложкі (б/у, танна), магнітафоны «Сатурн-201», «Вега-328» - стэрэа, мужчынскія плашчы (памеры 46-54), мужчынскія касцюмы (п.48, рост 182; п.50, рост 176), асенния жаночыя боты (п.37), зімовыя жаночыя боты (п.38). Тэл. 33-79-95.

Халадзільнік «Снайге-15Е» б/у, а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

Двухкватэрны дом у Бераставіцкім раёне, сад, агарод, гаспадарчыя пабудовы. Тэл. 31-72-26.

Трохтомнік песень Уладзіміра Высоцкага. Ад вас - канверт са зваротным адрасам. Пішыце на адрас: 222160, Жодзіна, а/с 39.

BMW-518, 79 г.вып., на беларускіх нумарах, у добрым стане, на ўліку ў Менску, газ, бензін. Звяртацца: Гарадзенская вобл., г.п. Воранава, вул. Вясновая, д.17. Тэл. (8-294) 2-27-44.

BMW-318, бензін, 1984 г.вып., цэнтральны замок, дыскі, сігналізацыя. Тэл. 33-35-18.

Балконныя рамы, вагонку для абшыўкі балконаў; фаеркі, пераключальнікі да электрапліты. Тэл. 76-50-13.

Набор мяккай мэблі: два крэслы-ложкі, канапа-ложак. Можна паасобку. Тэл. 76-19-29.

Прыватызаваны пакой, альбо мяняю на кватэру з даплатай. Тэл. 2-03-39 (запрасіць Алу).

Дачу (таварыства «Хімік»); халадзільнік «Саратаў», б/у, для дачы. Тэл. 31-23-97.

Новыя камп'ютары, камп'ютарныя часткі пад заказ. Гарантыя. Тэл. (8-029) 631-15-09.

Узмацняльнік «Электроніка У-043», МП «Нота-201», калонкі, эквалайзер, друкарскую машынку, гімнастычную сценку, відэамагнітафон ВН-12, тэрмарэгулятар да акварыума. Тэл. 47-00-16.

Апарат па вырабу цукровай ваты на беларускіх дакументах і касавы апарат «Інтэграл». Тэрмінова (у сувязі з пераездам). Тэл. у Ваўкавыску: 6-12-74.

Ложак (1,5); ручную швачную машынку, касметычны інгалятар «Рамонак». Усё б/у. Тэл. 74-09-19.

Масквіч-412 на запчасткі. Тэл. 74-37-16.

Ніткі рознага колеру. Тэл. 6-83-19.

Дыскаводы (3,5 дзюйма), б/у. Тэл. 71-07-39.

КУПЛЮ

ВАЗ у нармальным стане (кошт - да 200 у.а.). Тэл. (8-262) 2-95-80.

Кнігі і часопісы па пчалярству, рамкі б/у да гадаванскіх вулляў. Тэл. у Бераставіцы: 2-14-00.

Трактар МТЗ-80 ці ЮМЗ-3 у добрым стане ў адтэрміноўку за у.а. Тэл. у Жыткавічах Гомельскай вобласці: (8-253) 7-14-31.

Слоўнікі, падручнікі па балгарскай, нямецкай, польскай, чэшскай мовах. Тэл. 2-85-77, 33-09-39.

Станок дрэваапрацоўчы. Нядорага. Тэл. 6-01-59.

Машыну чарназёму альбо торфу з дастаўкай. Тэл. 72-70-60.

Курыны навоз з дастаўкай. Тэл. 6-38-26.

Настольную лямпу. Танна. Тэл. прац. 72-37-14, 72-29-96 (з 10.00 да 18.00, акрамя серады і выхадных; запрасіць Святлану).

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

Старыя піўныя бутэлькі з надпісамі на шкле. Тэл. 75-33-55.

МЯНЯЮ

2-пакаёвую кватэру на 2-пакаёвую з даплатай. Тэл. 2-92-08.

3-пакаёвую кватэру чэшскай планіроўкі на добраўпарадкаваны дом ў Гродне, альбо на 2-пакаёвую кватэру новай планіроўкі (пажадана ў Ленінскім раёне). Прапаноўваць варыянты. Тэл. 31-23-97.

2-пакаёвую кватэру з тэлефонам на 1-пакаёвую кватэру старой планіроўкі з тэлефонам. Звяртацца: вуліца Кляновая, дом 31, кватэра 145.

2-пакаёвую кватэру ў Шчучыне на 2-пакаёвую ў Гродне. Тэл. у Шчучыне: 24-9-08.

ПАСЛУГІ

Доктар С. Каляда: інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 да 18.00. (Ліц. N796 да 2004 года, МЗ РБ).

Сацыяльны дызайн: бізнес і палітыка; ступень майстра карэкцыі інстытута В. Вульфа халадныамікі (ЗША); праграміст-матэматык (ГрДзУ). Ільготы - сябрам БНФ. Тэл. 5-25-71.

Самастойна вывучыў дзве замежныя мовы. Паспяхова вывучу таго трэцюю. Аказваю метадычную дапамогу. Забяспечу дыдактычным матэрыялам. Кошт адной кансультацыі - 5 тысяч рублёў. Для школьнікаў - 2 тысячы рублёў. Тэл. 33-10-58.

Юрыдычныя паслугі (Ліц. МЮ да 26.12.2005 года). Тэл. 33-68-47 (з 9.00 да 17.00).

Кансультацыі, кантрольныя работы па філасофіі і праву. Тэл. 47-32-70.

Усё па гісторыі. Тэл. 47-35-26.

Дасведчаны настаўнік пачатковых класаў дапаможа Вашаму дзіцяці падрыхтавацца хатнія заданні. Рэпетытарства. Тэл. 76-41-09.

Распрацоўка праграмаў, устаноўка Windows ды інш.; рэпетытарства па камп'ютары. Тэл. 74-02-31.

Урокі класічнай ігры на гітары на аснове сцісласа вывучэння элементарнай тэорыі музыкі і музычнай гармоніі. Тэл. 72-16-55.

Камп'ютарны набор, раздрукоўка на лазерным прынтары. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтары. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

Рэпетытарства па матэматыцы, школьны курс. Тэл. 72-22-77.

Рэпетытарства па ангельскай мове. Дасведчаны высокакваліфікаваны педагог. Тэл. 72-62-79.

Набор тэкстаў, курсавых работаў на камп'ютары. Раздрукоўка. Тэл. 44-70-03 (запрасіць Андрэя).

Польская, балгарская мовы. Тэл. 2-85-77, 33-09-39.

Ангельская мова: афармленне дакументацыі, анкетаў, пераклады. Тэл. 31-15-83 (запрасіць Аляксандра).

Ангельская мова: рэпетытарства, пераклады. Тэл. 274-46-82, 211-00-00, альбо 9-39-87 (запрасіць Вольгу).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліцэнзія N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

Дапамагу ў выкананні задачаў, кантрольных, курсавых і дыпломных работ па любых будаўнічых канструкцыях, супраціўленні матэрыялаў, тэарэтычнай тэхнічнай ды будаўнічай механіцы. Тэл. 72-16-55.

Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

Усё па беларускай, ангельскай і лацінскай мовах. Тэл. 33-21-83.

Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Рэпетытарства па хіміі, біялогіі. Тэл. 31-50-27.

Набор тэкстаў на камп'ютары, сканаванне, раздрукоўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

Ангельская мова: пераклады і кантрольныя работы. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

Дапамагу набраць вагу ці пазбавіцца лішняе вагі і цэлюліту. Бясплатныя кансультацыі і асабістае лячэнне. Сертыф.пасведчанне N0833011992 МЗ РБ. Тэл. 31-52-42.

Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.12.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнні відэафільма, відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліцэнзія МК N613 да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Звяртацца: 231900, Гарадзенская вобласць, г.Ваўкавыск, а/с 17. Тэл. 2-34-86.

Рамонт пыласосаў ўсіх тыпаў з гарантыяй. Выраб шматразовых фільтраў да імпартных пыласосаў (Ліц. N02645 да 2004 года). Тэл. для даведак: 6-45-74.

РОЗНАЕ

Здыму 1-пакаёвую кватэру з тэлефонам, можна без мэблі. Тэл. 31-23-27.

Здыму 1-пакаёвую кватэру з мэбляй. Тэл. 2-48-79.

Здыму 1-пакаёвую кватэру. Тэл. 44-53-30.

Патрабуецца сталяр-станочнік. Тэл. 76-50-13.

Шукаю працу на прадпрыемстве па рамонту і зборцы мэблі. Тэл. 44-39-15.

Здыму 1-пакаёвую кватэру альбо пакой. Тэл. 33-35-18.

Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

Здаю кватэру на суткі. Тэл. 72-07-40.

Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі, па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

Шукаю працу рабочага альбо вучня на прадпрыемствах Гродна. Тэл. 44-29-34 (запрасіць Вацлава).

Па пытаннях Graffiti-дызайну звяртацца на E-mail: MMMSK@ZWALLET.com

Прапішу двох чалавек. Тэл. 6-83-19.

Замаўляйце і чытайце «Голас Краю» - газету беларускіх нацыяналістаў. Звяртайцеся на адрас: 230003, горад Гродна, а/с 100.

Аддамо ў добрыя рукі прыгожых шчанюкоў і кацянятаў, а таксама сабаку рознага ўзросту. Яны чакаюць Вашай цеплыні, пяшчоты, спагадлівасці, клопату і спачування. Тэл. 47-02-47.

Паважаныя гарадзенцы! Любая ваша дапамога, міласэрнасць і проста добрыя сэрцы патрэбныя Гарадзенскай арганізацыі аховы жывёлаў. Тэл. 44-92-79, 72-15-05.

Прапануем вам наведаць новы беларускамоўны рэсурс - сайт «НДА і незалежныя СМІ Магілёўскага рэгіёну» (http://krug.hypermart.net), што распрацаваны на сродкі гранта праграмы ІАТР.

ЗНАЁМСТВЫ

44-гадовая жанчына, інтэлігентная, працавітая, рост - 165 сантыметраў, жадае пазнаёміцца з простым спакойным мужчынам, якому сумна і адзінока. Звяртацца на адрас: 230026, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН О345209.

Святлана (24 гады, рост 166), без шкодных звычак, з рознабаковымі інтарэсамі, буду рада знаёмству з адзінокім, без шкодных звычак хлопцам да 30 гадоў. Пісаць: г.Бабруйск, 213826, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта ВН 606673.

Інтэлігентная, стройная бландзінка (40/164/60) пазнаёміцца з цікавым ва ўсіх адносінах мужчынам для сустрачаў. Часам так хочацца забыцца на шэрыя будні, зрабіць сабе свята. Пісаць: г.Гродна, 230024, да запатрабавання п/п КН 0196009.

Жанчына 45 гадоў з вышэйшай адукацыяй жадае пазнаёміцца з простым, спакойным мужчынам, якому сумна і адзінока. Пісаць: 230005, г.Гродна-5, а/с 79.

Звяжу лёс з жанчынай да 32 гадоў, невысокай, шчырай, абаяльнай, з хрысціянскімі арыенцірамі ў жыцці. Пісаць: 230023, г.Гродна-23, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта КН 0571828.

30-гадовы халасцяк хацеў бы, нарэшце, развітацца з адзінотай і бавіць час у новым тысячагоддзі са сваёй Беларусачкай. Пісаць: 222310, г.Маладзечна-6, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта МС 0235889.

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». **Новы замак.** Экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў». Круглая зала. Выстава «Вобразы далёкія і блізкія», прысвечаная 80-годдзю музея. Вялікая зала. Экспазіцыя «Новыя набыткі».

Выставачная зала Саюза мастакоў. З 16 студзеня - выстава польскай графікі.

Галерэя «Тызенгаўз» (плошча Тызенгаўза,4). Выстава Дзмітрыя Іваноўскага: пейзажы і нацюрморты.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вуліца Ажэшкі,39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Тэатр лялек. 21 студзеня ў 12.00; 23 студзеня ў 10.00 і 13.00; 24 і 25 студзеня ў 10.00 і 12.30 - «Снежная каралева». 27 студзеня ў 12.00 - «Пагуляем з Вінні-Пухам»; 28 студзеня ў 12.00 - «Кот ў ботах».

Гарадскі Дом культуры - 21 студзеня - Агляд-конкурс маладых талентаў пад назвай «Надзея 2001 года». Пачатак у 14.00.

Моладзевыя дыскатэкі

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00, працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыпціз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

3 | Імя і прозвішча ______________________

____

Адрас (тэлефон) ______________________

____

Рубрыка ______________________

Тэкст ______________________

____

____

____

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам.

Шлюбны абрад у слонімскай мячэці

Чацвёртага студзеня ў слонімскай мячэці адбыўся шлюбны абрад. Падзея выключная, бо ў мясцовай гарадской мячэці, паводле сцвярджэння старажылаў, шлюбы не заключаліся ўжо 50 гадоў.

Тым разам шлюб бралі маладыя людзі Зора і Маўлюд. Напярэдадні 20-гадовая сланімчанка прыняла іслам і ўзяла сабе мусульманскае імя. Дарэчы, апошнім часам гэта ўжо другая дзяўчына, якая прымае іслам у Слоніме. Першая стала мусульманкай у 1999 годзе.

Шлюбны абрад правёў імам слонімскай мячэці Сулейман Байрашэўскі. Пасля гэтага родныя маладой запрасілі на пачастунак сяброў абшчыны і госцей.

Сяргей Ёрш
Фота Віталя Гіля

Мусульмане займелі свой бюлетэнь

«Нур і Свет» - так называецца грамадскі бюлетэнь Слонімскага рэлігійнага аб'яднання мусульманаў. Першы нумар выдання нядаўна трапіў да чытачоў. Шмат інфармацыі прысвечана тлумачэнню святаў Раджаб, Шабан, Рамазан.

Выклікае цікавасць паведамленне пра стварэнне Міжнароднай федэрацыі татараў Беларусі, Літвы, Польшчы і Украіны «Millet» (Народ). Такое рашэнне было прынята летась у Саколцы (Польшча) падчас правядзення летняй акадэміі ведаў пра польскіх татараў. Беларусь прадстаўляў адзін з лідараў татарскай грамадскасці Ібрагім Канапацкі. Было адзначана, што Міжнародная федэрацыя - гэта працяг традыцыяў Камітэта татараў Польшчы, Беларусі, Літвы і Украіны, які быў створаны ў 1917 годзе.

Мэта Міжнароднай федэрацыі татараў заключаецца ў захаванні культурнай спадчыны народа, яго традыцыйнай рэлігіі - ісламу, а таксама спрыянне ўваходу федэрацыі ў еўрапейскія структуры. Прадстаўнік беларускіх татараў абраны сябрам Часовай рады федэрацыі.

Бюлетэнь «Нур і Свет» выдаецца раз на месяц.

Уладзімір Кавалёў

Даведнік пра людзей культуры Гарадзеншчыны

Напрыканцы мінулага года Гарадзенскі дзяржаўны універсітэт імя Янкі Купалы выдаў даведнік прафесара Аляксея Пяткевіча «Людзі культуры з Гродзеншчыны». Салідная кніга ў 356 старонак надрукаваная накладам 600 паасобнікаў.

Выданне складаецца з артыкулаў-персаналіяў пра вядомых людзей культуры, якія нарадзіліся на Гарадзеншчыне, і адрасуецца краязнаўцам, работнікам музеяў, бібліятэкаў, настаўнікам, студэнтам і ўсім, хто цікавіцца культурай гарадзенскага рэгіёну. У прадмове аўтар піша: «Кніга, што прапануецца ўвазе чытача, - першая ў Беларусі спроба рэгіянальнага выдання, якое змяшчае персаналіі пра людзей культуры. У шмат якіх краінах даўно выпушчаны даведнікі пра самыя лакальныя рэгіёны дзяржавы. Людзі ж павінны ведаць сваіх вядомых землякоў - продкаў і сучаснікаў, якія шмат зрабілі дзеля Бацькаўшчыны, дзеля дабра і хараства на зямлі».

У даведніку прадстаўлены асобы, якія пакінулі прыкметны след у культуры краю, культуры Беларусі і свету. Гэта класікі, як напрыклад, мастакі Казімір Альхімовіч ці Леў Бакст, пісьменнікі Казімір Сваяк ці Ларыса Геніюш, навукоўцы Цімафей Ліпінскі ці Яўхім Карскі ды іншыя знаныя постаці. Шырока падаюцца ў даведніку і сучасныя дзеячы культуры. Напрыклад, мастакі Сяргей Грыневіч і Мікола Бушчык, музыкі Валеры Жывалеўскі і Яўген Паплаўскі, пісьменнікі Данута Бічэль і Лявон Вашко, многія навукоўцы, музейшчыкі, педагогі...

У прадмове прафесар Пяткевіч удакладняе, што сабраныя ім постаці зусім не вычэрпваюць той вялікай колькасці творчых асобаў з тэрыторыі Гарадзеншчыны, што плённа працавалі ці працуюць зараз у галіне культуры. Аднак у кнізе ёсць друкарскія ляпсусы. Так, дата смерці Ларысы Геніюш падаецца 1993 годам, а яна памерла ў 1983 годзе. І гэта не адзінкавы выпадак. Для даведачнага выдання гэта недаравальна. Трэба было адразу пасля выхаду кнігі надрукаваць укладыш карэктарскіх удакладненняў, каб недасведчаныя людзі не распаўсюджвалі несапраўдныя звесткі.

Ігар Гандлеўскі

Бывай, Дракон!.. Змяя прыпаўзла!

Адпаведна кітайскаму календару, 2001 год пройдзе пад знакам Металічнай Змяі. Тое, што Змяя - сімвал мудрасці, агульнавядома. Сёлетняя ж Металічная Змяя будзе яшчэ і на рэдкасць актыўнай ды настойлівай. Менавіта гэтыя рысы нам з вамі было б няблага выявіць у бягучым годзе, спрыяльным для абрання шлюбу, вынаходніцтва, вялікіх адкрыццяў, для мысляроў і філосафаў. Што ж падрыхтаваў 2001 год для кожнага з нас?

Пацук (1900, 1912, 1924, 1936, 1948, 1960, 1972, 1984, 1996)

Калі поплеч з Вамі будуць надзейныя і трывалыя людзі, справы Вашыя, без сумневу, пойдуць угору. Скарыстайцеся іх падтрымкаю - і Вам абавязкова пашчасціць.

Бык (1901, 1913, 1925, 1937, 1949, 1961, 1973, 1985, 1997)

Залагодзіць шлюбныя сваркі ды вырашыць сямейныя праблемы будзе пад сілу толькі Вам. Таму хаця б не пачынайце сварыцца самі і не стварайце праблемаў на пустым месцы. Нават калі вырашылі брацць шлюб, пачакайце да наступнага года.

Тыгр (1902, 1914, 1926, 1938, 1950, 1962, 1974, 1986, 1998)

Вам належыць асцерагацца бяздзеяння і гвалту. Фліртуйце, але памятайце: усяму свая мера. Калі ў Вас раптам прачнецца прага да пісьменніцтва - не палохайцеся і пішыце. Вас чакаюць цікавыя і прыемныя падарожжы.

Кот (1903, 1915, 1927, 1939, 1951, 1963, 1975, 1987, 1999)

Неверагодна спрыяльны для Вас год. Будзе багата вольнага часу на тое, каб заняцца сваёй знешнасцю. Менш філасофствуйце - больш дзейнічайце. Паспрабуйце зрабіць Ваша шлюбнае жыццё больш цікавым і разнастайным. Яшчэ не ўзялі шлюб? Дык няма чаго чакаць да наступнага года, калі Вы ў адпаведным для гэтага важнага кроку ўзросце.

Дракон (1904, 1916, 1928, 1940, 1952, 1964, 1976, 1988, 2000)

Нягледзячы на няўдачы ў мінулым годзе, у бягучым усё ідзе да лепшага: будзе меней інтрыг, больш грошай, прыемных сюрпрызаў. На ўсе Вашыя свавольствы Змяя будзе пазіраць, на дзіва, спакойна. Але не злоўжывайце яе добрым да Вас стаўленнем.

Змяя (1905, 1917, 1929, 1941, 1953, 1965, 1977, 1989, 2001)

Гэта Ваш год! Можаце дазволіць сабе мноства ўсяго таго, што падавалася раней такім недасяжным, але вельмі прывабным і чароўным. Будзеце пільным (-ай) - не давядзецца наракаць на лёс. Вас чакаюць цудоўныя любоўныя прыгоды і нечаканыя поспех.

Конь (1906, 1918, 1930, 1942, 1954, 1966, 1978, 1990)

Не трэба ізноў кідацца ў вір кахання, калі хаця б крыху сумняваецеся ў партнёрцы (партнёры), а разлічваеце на даўгавечнасць адносінаў з ёю (ім). Адчувальнай матэрыяльнай падтрымкі ад знаёмых чакаць не варта, затое разнастайнымі парадамі Вас проста заваляць. Да таго ж, у Вашай хаце завядуцца... грошы.

Каза (1907, 1919, 1931, 1943, 1955, 1967, 1979, 1991)

У гэтым годзе Вы адчуеце надзвычайны энергічны ўздым. Вас зацікавіць навука, удасца падвысіць кваліфікацыю. На жаль, каханая(-ы) апынецца на другім плане і нейкі час будзе задавольвацца рэдкімі спатканнямі, калі вы, канешне, не ў шлюбе. Нягледзячы ні на што, ёсць сэнс ушчыльную заняцца ўдасканальваннем сваіх ведаў і навыкаў.

Малпа (1908, 1920, 1932, 1944, 1956, 1968, 1980, 1992)

Вы абавязкова знойдзеце сваё месца ў сферы бізнесу, калі ёсць такое жаданне. Такіх карысных людзей, як Вы, можна знайсці толькі сярод Коней. У гэтым годзе Вы здолееце зрабіць неблагую кар'еру. Паспрабуйце не прымаць блізка да сэрца дробязі жыцця. Навошта псаваць здароўе і нервы? Тым больш, што ў прафесійнай сферы рысы няўдачаў не прадбачыцца.

Певень (1909, 1921, 1933, 1945, 1957, 1969, 1981, 1993)

Разнастайных важных сустрэчаў, цікавых спатканняў і прынадных прапановаў будзе ў гэтым годзе столькі, што часам у Вас будзе ўзнікаць жаданне кудысьці ад'ехаць і адпачыць ад жыццёвай мітусні. Сямейных праблемаў значна паменшае. Нават Вашай фінансавай дзейнасці перасягнуць усе чаканні.

Сабака (1910, 1922, 1934, 1946, 1958, 1970, 1982, 1994)

Стаўцеся да ўсіх, з кім давядзецца мець стасункі, як мага спакайней. Не саромцеся звяртацца па дапамогу да сваякоў. Абавязкова ўвядзіце ў свой рацыён вітамінныя прэпараты. Радзей сустракайцеся са сваімі крэдыторамі і не бярыцеся адразу за ўсе справы.

Свіння (1911, 1923, 1935, 1947, 1959, 1971, 1983, 1995)

Год Змяі прынясе Вам шмат турботаў, але і грошай таксама. Пакіньце даказваць усяму свету сваю праваты - нават калі Вы абсалютна ўпэўнены(-ая) у сабе. Асабістае жыццё будзе багатым на падзеі, але адназначную ацэнку ім Вы здолееце даць толькі напярэдадні года Каня.

Давайце ж развітаемся з Драконам, папросім яго забраць з сабою ўсе нашыя беды, праблемы, зайздрасць, злосць, скнапнасць і нянавісць, усе нягоды, пакуты і грахі. Няхай год Змяі адорыць нас усіх шчасцем, тактоўнасцю, дасціпнасцю, цярпеннем, патрабавальнасцю перш за ўсё да сябе, вынаходлівасцю, фантазіяй і, канешне, мудрасцю!

Гараскоп

♈ **Баран (21.03-20.04).** На гэтым тыдні Вам пашчасціць вырашыць асабістыя праблемы, што непакоілі Вас апошнім часам.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Калі ў Вас з'явіцца жаданне змяніць галіну дзейнасці, - рызыкуйце, гэта Ваш шанец.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** Напрыканцы тыдня аддайце перавагу забавам, справы пачакаюць.

♋ **Рак (22.06-22.07).** Дзякуючы моцы натуры, Вашаму імкненню да лідарства і шанцаванню, адчуеце сябе гаспадаром жыцця.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Правядзіце гэты тыдзень у сямейным асяродді, з сябрамі скантактавацца можна і на наступным.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Калі пачалі заўважаць, што Вам больш прыемна ўзірацца на мадэляк з вокладкі, чым на каханую, - задумайцеся: ці каханне гэта.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Ваша разгубленасць можа стацца прычынай дробных канфліктаў, якіх варта было б пазбегнуць.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Не расчаруецеся, калі адкладзеце задуманае на наступны тыдзень. Адпачніце.

♐ **Стралец (23.11-21.12).** У сераду і чацвер Вам спатрэбіцца ўменне адаптавацца ў складаных умовах.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** Не палохайцеся цяжкасцяў у пачатку гэтага тыдня, яны Вам па плячы.

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** Вас чакае трывожны і неспакойны тыдзень! Мужайцеся і мацуйцеся!

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** Беражыце нервы і не прыспешвайце падзеі.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"
Адрас рэдакцыі: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11. Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96. E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.
Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласным унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня» Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4. Нумар падпісаны да друку ў 16.00 17.01.2001 г. Замова 218 Наклад 7 599
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Пры перадруку спасылка на «Пагоню» абавязкова. Рукапісы не вяртаюцца і не рэцэнзуюцца. Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.
Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч
Камп'ютарны набор: Ірына Салей, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей